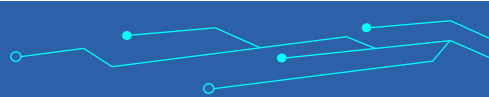

natečaj 2024/2025

Digitalno državljanstvo

Čarovnija na dlani, naj te vodi modrost,
ko brskaš po strani

Natečaj Evropa v šoli

Natečaj Evropa v šoli pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije poteka od leta 2005, pred tem pa ga je od leta 1999 izvajal Informacijsko-dokumentacijski center Sveta Evrope.

Temeljna cilja natečaja, v katerem sodelujejo vrtci, osnovne in srednje šole, sta prispevati k ustvarjalnemu soočenju z družbenimi problemi, s katerimi se spopadamo doma, v Evropi in svetu, ter krepitev medsebojnega razumevanja, strpnosti in solidarnosti. S pridobivanjem novih znanj in vedenj ter spodbujanjem kritičnega odnosa do dogajanj v ožjem in širšem okolju želimo v okviru natečaja prispevati k razvijanju kritičnega mišljenja mladih.

Namen natečaja je spodbujanje doživljanja in izražanja na različnih področjih umetnostnih zvrsti – na literarnem, likovnem, fotografskem in video področju, mladi pa lahko uredijo tudi svojo spletno stran. Za tiste mlade, ki razmišljajo izven okvirjev, smo uvedli še ustvarjalno kategorijo in k sodelovanju povabili tudi vrtce.

Kot celota pa natečaj prispeva k 4. cilju trajnostnega razvoja: Kakovostno izobraževanje. Temo natečaja vsako leto izbere Nacionalni odbor natečaja Evropa v šoli pri ZPMS, ki vsebinsko naravnost in slogan navadno prilagodi temi evropskega leta ali ciljem trajnostnega razvoja.

Natečaj poteka na treh ravneh. Učenci in dijaki najprej ustvarjajo na šolski ravni, kjer mentorji izberejo izdelke in jih pošljejo ocenjevalnim komisijam na regijskih ravneh. Te izberejo najboljša dela s posameznega področja in jih posredujejo na nacionalno raven. Strokovna nacionalna ocenjevalna komisija nagradi prva tri dela posameznega natečajnega področja vsake starostne skupine.

Natečaj Evropa v šoli se zaključi z nacionalnim dogodkom, ki navadno poteka v tednu, ko praznujemo dan Evrope (9. maj). Mladi nagrajenci natečaja prejmejo priznanja in nagrade.

Digitalno državljanstvo

Čarovnija na dlani, naj te vodi modrost, ko brskaš po strani

Janice Richardson¹, strokovnjakinja Sveta Evrope za digitalno državljanstvo, digitalno pismenost, vpliv spleta na počutje otrok in za njihovo zaščito na spletu

Živimo v presečišču dveh svetov – ne-digitalnega in digitalnega. A svet, v katerem bomo živeli v prihodnosti, se neizogibno spreminja v digitalnega.

Pred več kot desetletjem mi je mladostnik v razpravi o digitalnem izobraževanju dejal: »Morda ste vi naša sedanost, a mi smo vaša prihodnost!« Te besede bodo odmevale povsod med izobraževalci in starši. V zadnjih tridesetih letih v družbi poteka **digitalna preobrazba**, ki v veliki meri vpliva na družbene vrednote in naš način življenja. Neenake stopnje družbenega in gospodarskega napredka so še povečale razlike med državami in ljudmi, kar ustvarja vse večje napetosti in nove oblike diskriminacije, ki se kot razpoke pojavljajo na obrazu naše družbe. Napredek v znanju neizogibno oblikuje človekov razvoj.

Izziv za oblikovalce politik, izobraževalce in družbo je zagotoviti, da tehnološki razvoj spodbuja pravičnost in blaginjo ter, da lahko vsi (iz)koristijo njegove prednosti in se naučijo premagovati slabosti. Poleg nenehnega razvoja komunikacijskih in informacijskih orodij ter platform se soočamo z vse hitrejšim pretokom znanja, ki zahteva prilagajanje nacionalnih izobraževalnih sistemov. Ti se spopadajo z izzivom, kako izkoristiti zmožnosti digitalne tehnologije za izboljšanje učenja in opolnomočenje učečih se, a hkrati zagotoviti, da lahko le-ti kritično dojemajo njen vpliv na svet okoli njih in so opremljeni z etičnimi vrednotami za njeno odgovorno uporabo.

Medtem ko je "**biti državljan**" nekoč pomenilo delovati pozitivno in skrbno v lastni skupnosti, danes pomeni tudi biti ozaveščen, digitalno pismen posameznik, ki se uči vse življenje in je sposoben aktivno sodelovati v skupnostih, ki zajemajo ves svet. Pomeni razumeti vpliv digitalne tehnologije na različne vidike našega življenja, in upiranje močnim vplivom in algoritmom, ki oblikujejo našo prihodnost. Pomeni tudi sprejemanje družbenih vrednot in odnosov, ki nam bodo omogočili zaščito lastnih človekovih pravic in spoštovanje pravic drugih,

¹ Janice Richardson je od leta 2002 strokovnjakinja Sveta Evrope za različne teme, vključno z digitalnim državljanstvom in pravicami otrok v digitalnem svetu. Je avtorica/soavtorica ducata knjig in ustanovna članica/koordinatorka več mrež o temah, povezanih z pismenostjo, vključno z omrežjem Evropske komisije za varnejši internet v 30 državah (Insafe) in ENABLE, omrežjem za boj proti ustrahovanju prek socialno-čustvenih razvoj kompetenc. Je ustanoviteljica dneva varnejšega interneta (praznujemo ga od leta 2004, zdaj v več kot 140 državah) in dobitnica Facebookove štipendije za digitalno državljanstvo (2012), Evropske nagrade za raznolikost (2013) za izjemno uporabo digitalne tehnologije v izobraževanju in Telefono Nagrada Azzurro za zaščito otrok (2017). Od leta 2017 sodeluje z mladimi in učitelji-mentorji iz 10 držav EU (Evropski svet za digitalno dobro) pri ustvarjanju iger in publikacij o digitalnem državljanstvu za otroke. Obširno je svetovala vladam in institucijam (Svet Evrope, UNESCO, UNICEF, ITU ...) ter glavnim v digitalni industriji (FB, Twitter ...)

ne glede na to, ali smo v resničnem svetu ali v digitalnem oziroma virtualnem okolju. Dandanes imamo vsi digitalni državljani odgovornost, da tehnologijo uporabljamo varno, etično in modro.

Poučevanje digitalnega državljanstva² upošteva nenehne družbene in tehnološke spremembe. Zagotavlja podporo in smernice izobraževalcem in družinam, ki otrokom in mladostnikom pomagajo pri obvladovanju digitalnih orodij na načine, ki lahko digitalni svet spremenijo v odprt, vključujoč in ustvarjalen prostor. Cilj je omogočiti vsem državljanom, da razvijejo kompetence, potrebne za krmarjenje v času digitalnih preobrazb, in jih pripraviti na še večje spremembe, s katerimi se lahko družba sooči jutri. Uresničevanje tega cilja zahteva širok nabor kompetenc, ki jih je Svet Evrope opredelil v **referenčnem okviru kompetenc za demokratično kulturo**³. Kompetence pokrivajo štiri osnovna področja: **vrednote, stališča, sposobnosti ter poznavanje in kritično razumevanje**. Ta referenčni okvir je v jedru poučevanja digitalnega državljanstva.

Zakaj je digitalno državljanstvo pomembno in kaj prinaša?

- Državljanom omogoča, da se spopadejo z izzivi in izkoristijo priložnosti na spletu.
- Povečuje dostop, vključenost in kompetence za demokratično družbo.
- Pomaga pridobiti digitalne kompetence.
- Ozavešča o diskriminaciji in pristranskosti.
- V središče postavlja lepo državljansko vedenje tako na spletu kot v resničnem svetu.
- Je ključno za pravilno delovanje demokratičnih institucij.
- Poudarja odgovorno vedenje na spletu, vključno s spoštovanjem zasebnosti drugih, premišljenostjo o svojem digitalnem odtisu in uporabo dobrih digitalnih praks.
- Posameznike pomaga naučiti, kako varovati osebne podatke in ostati varni v digitalnih okoljih.
- Spodbuja sočutje in spoštovanje drugih ter zmanjšuje primere spletnega nadlegovanja in spletnega nasilja.
- Uči, kako kritično ocenjevati spletno vsebino, razlikovati verodostojne vire od neverodostojnih in se izogibati širjenju lažnih informacij.
- Spodbuja učence, da gradijo pozitivne in pomenljive odnose na spletu.
- Posameznikom daje znanje in veščine, da se lahko spopadejo z omenjenimi tveganji, zaščitijo svoje osebne podatke ter ostanejo varni na spletu.

Vir: Časoris, 29. 2. 2024 [Kaj je digitalno državljanstvo in kako se ga naučimo?](https://casoris.si) | Časoris (casoris.si)

² Digital Citizenship Education (DCE) – termin Sveta Evrope.

³ Reference Framework of Competences for Democratic Culture (RFCDC) – termin Sveta Evrope.

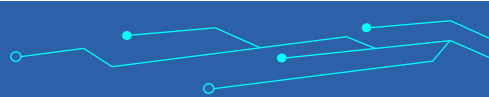
Sposobnosti, kot so poslušanje in opazovanje, empatija in sodelovanje, odgovornost, spoštovanje in vrednotenje človekovih pravic ter dostojanstva, se razvijajo v zgodnjem otroštvu, zato imajo starši in skrbniki pomembno vlogo pri izobraževanju svojih otrok in mladostnikov o digitalnem državljanstvu. Druge kompetence, kot so vrednotenje enakosti, pravičnosti, poštenosti, demokracije in kulturne raznolikosti, se bodo razvijale kasneje, ko bodo otroci širili svoja obzorja in pridobivali izkušnje. Področje stališč zajema stvari, kot so odprtost do drugih kultur in prepričanj, državljanska naravnost ter samoučinkovitost, ki jih je mogoče obravnavati kot gradnike vseživljenjskega učenja, kritičnega razmišljanja, reševanja konfliktov in spoštovanja pravne države.

Z razvojem kompetenc za demokratično kulturo bodo mladi digitalni državljani postali bolj kritični glede tega, koga srečujejo na spletu, in glede vrste dejavnosti, v katerih sodelujejo, ter bolj odporni (rezilientni) na škodo, ki bo neizogibno nastala v svetu na spletu, ki v začetku ni bil zasnovan za otroke. Kompetence zagotavljajo filter in merilo uspešnosti za usmerjanje vedenja, ko se državljani soočajo z ustrahovanjem, sovražnim govorom, diskriminacijo, lažnimi novicami in številnimi nepredvidenimi pastmi, na katere bodo zagotovo naleteli, zlasti z novo plastjo kompleksnosti, ki jo dodaja generativna umetna inteligenca (GAI).

Tehnologijo uporabljamo na številne načine in v širokem obsegu. Da bi izobraževalci, družine in učeči se sami lažje razumeli digitalne potrebe in kako jih je mogoče zadovoljiti, je Svet Evrope razvil celovit program, ki je razdeljen na deset različnih dimenzij treh področij: **biti na spletu, dobrobit na spletu in pravice na spletu**.

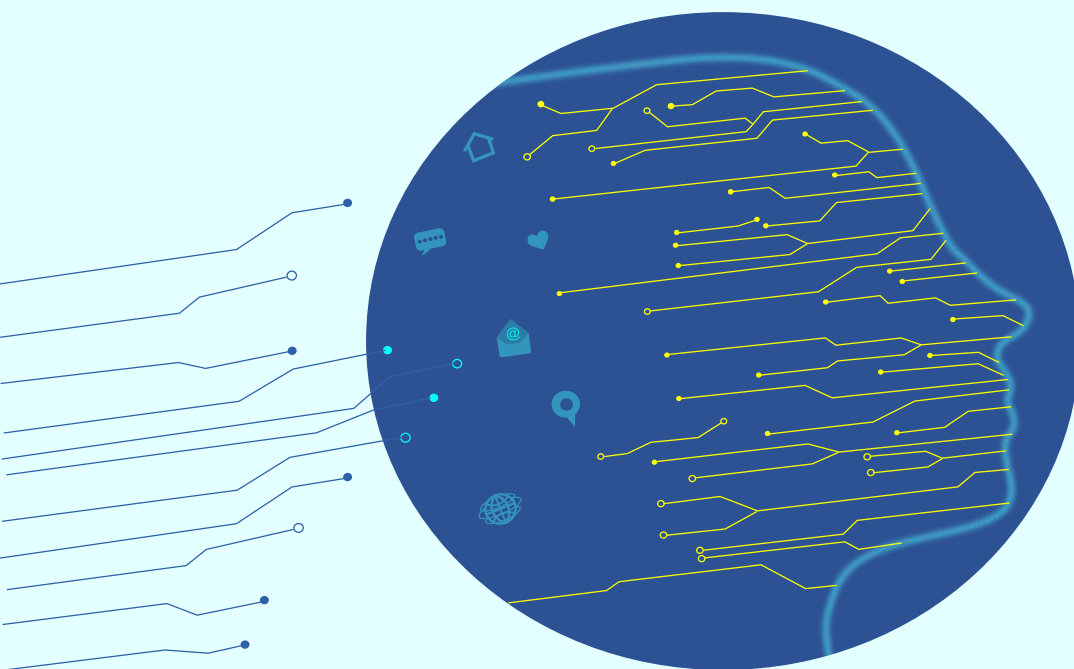
Področje **biti na spletu** obravnava načine, kako v tem okolju sodelujemo in komuniciramo. Učeče se vabimo, da razmišljajo o vključenosti in izključenosti v "on-line" in "off-line" situacijah ter o načinih, kako tehnologija spodbuja, a lahko tudi omejuje učenje in ustvarjalnost. Vsebine področja naslavljajo medijsko in informacijsko pismenost, ki mladim pomaga razumeti, kako lahko stereotipi, polarizacija in pristranskost, ki so del algoritmov, prispevajo k diskriminaciji in še hitreje vodijo v izključenost v digitalnih okoljih.

Digitalna tehnologija se je vpletla v skoraj vse dele našega vsakdanjega življenja, zato je za uporabnike nujno, da zavestno uravnotežijo svoj čas na spletu ter se zavedajo vpliva, ki ga lahko ima tehnologija na njihove medosebne odnose. To so cilji treh dimenzij področja **dobrobiti na spletu**: zdravje in dobrobit, etika in empatija ter e-prisotnost in komunikacija. Vsebine področja se osredotočajo na teme, ki segajo od telesne drže in negativnih učinkov prekomernega objavljanja podrobnosti osebnega življenja do kritične analize informacij o zdravju in lepoti, ki jih je na spletu ogromno.

Tretji sklop dimenzij področja izobraževanja o digitalnem državljanstvu nosi naslov **pravice na spletu**. Učeče se spomnimo na vrednost in pomen pravic ter, da vse pravice prinašajo tudi odgovornosti. Spodbujamo jih, da razmišljajo o zasebnosti in o tem, kako hitro sta lahko zasebnost in pravica do svobode izražanja zlahka ogroženi zaradi malomarnega ravnanja z informacijami ter slabe zaščite naprav in digitalne infrastrukture. Pravice na spletu obravnavajo tudi vlogo vsakega od nas kot potrošnika in načine, kako lahko naše potrošniške navade in prekomerna uporaba tehnologije vplivajo na druge ljudi in dodatno ogrozijo trajnostnost našega planeta. To je področje, ki je zelo zanimivo za mlade, saj se kot digitalni državljani naučijo, da je tehnologija lahko tudi pomembno orodje za delovanje demokracije, saj omogoča nove oblike politične participacije, kot je sodelovanje v spletnih razpravah o tematikah, ki jih zadevajo.

Leta 2019 so vse države članice Sveta Evrope sprejele **Priporočilo za spodbujanje poučevanja digitalnega državljanstva za učeče se** vseh starosti v okviru njihovih izobraževalnih sistemov. Na voljo je širok nabor publikacij, videoposnetkov, spletnih tečajev in drugih virov za pomoč oblikovalcem politik in šolam, izobraževalcem ter družinam, da zagotovijo izobraževanje mladih o digitalnem državljanstvu. Digitalna tehnologija bo ostala in bo imela velik vpliv na naša življenja. Z opolnomočenjem mladih z izobraževanjem o digitalnem državljanstvu jih spodbujamo, da prevzamejo vlogo ozaveščenih digitalnih državljanov, sposobnih graditi na pozitivnih vidikih in premagati slabosti digitalne tehnologije, ki se pripravljajo zavzeti svoje mesto v naši nenehno razvijajoči se družbi.

Digitalno državljanstvo za kakovostno življenje v vse bolj digitalnem svetu

Petra Bevek,

Služba za digitalizacijo izobraževanja, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje prepoznava pomen poučevanja digitalnega državljanstva in vseh področij, ki jih to vključuje. V današnjem digitalnem svetu je ključnega pomena, da učeče se izobrazimo v kompetentne digitalne državljane, ki bodo sposobni samostojnih in informiranih odločitev. Z razvojem ustreznih znanj in veščin želimo zagotoviti, da bodo učeči se lahko odgovorno in aktivno sodelovali v družbi, kar je še posebej pomembno v času hitrih tehnoloških sprememb.

V podporo tem prizadevanjem smo na ministrstvu podprli pobudo [Sveta Evrope za razglasitev leta 2025 za leto digitalnega državljanstva](#). S tem želimo še dodatno okrepiti zavedanje o pomenu digitalnega državljanstva in spodbuditi različne deležnike k aktivnemu sodelovanju na tem področju. V letu 2024 smo prevzeli pobudo pilotne države in izvedli številne aktivnosti, med katerimi je tudi objava razpisa ter izbor konzorcija, ki bo do sredine leta 2026 izvajal aktivnosti s šolami in drugimi deležniki z namenom krepitev prepoznavanja vsebin področja digitalnega državljanstva.

Vabimo vas, da se nam pridružite in se udeležite letne konference [ARNES Mreža znanja](#), kjer bomo naslovili teme digitalnega državljanstva. Prav tako bomo na platformi [SIO.si](#) v tem šolskem letu vsak mesec objavljali strokovne članke na temo vsebin digitalnega državljanstva. Sklepni dogodek tematskega leta bo novembra 2025, ko bo v Ljubljani potekala mednarodna konferenca, kjer bodo predstavljene raznolike vsebine digitalnega državljanstva.

Vse zainteresirane vabimo k sodelovanju in (so)ustvarjanju vsebin, saj verjamemo, da lahko le skupaj ustvarimo boljšo in bolj vključujočo digitalno prihodnost.

Poleg navedenih kriterijev morajo biti vsa dela ustvarjena v tekočem šolskem letu.
Ustvarjena dela se morajo navezovati na temo natečaja.
Dela, ki kriterijev in teme ne bodo upoštevala, bodo iz natečaja izključena.

Natečaj	 Literarni natečaj	 Likovni natečaj	 Fotografski natečaj
Navodila	• IZBIRA PODNASLOVA, TEME IN LITERARNE ZVRSTI (spis, pesem, strip, pismo, scenarij ...) je lastna ustvarjalcu/ustvarjalki. • OBLIKA DELA: napisano (lastnoročno ali natipkano) na največ dveh A4 straneh (prva in druga triada OŠ) oziroma na štirih A4 straneh (tretja triada in srednja šola).	• TEHNIKA: poljubna risarska, slikarska ali grafična. • VELIKOST FORMATA: največ 50 x 70 cm (B2). • ODDAJA DEL: likovni prispevki naj bodo brez podložnega kartona (paspantu), poslani naj bodo v ovoju, ki jih bo zavaroval.	• VELIKOST FOTOGRAFIJ: najmanj 13 x 18 cm. • FOTOGRAFSKA TEHNIKA: klasična črno – bela ali barvna. • STAROST FOTOGRAFIJ: ne smejo biti starejše od enega leta. • ODDAJA FOTOGRAFIJ: v ovoju, ki jih zavaruje.
Kriteriji ocenjevanja	1. Jezikovna spretnost in večje ubeseden lasten pogled, občutek ali izkušnja. 2. Razvit lasten literarni izraz ob različnih literarnih postopkih, zvrsteh in žanrih, upoštevajoč njihove zakonitosti. 3. Izpričana izvirnost in duhovitost, sporočilnost, empatija v osebnem razmišljanju, razvijanju teme in nakazovanju lastnih rešitev.	1. Ustvarjalnost (občutek za likovno temo in fleksibilnost). 2. Likovni jezik (barvna kompozicija, izvirnost oblikovane predstavitve teme, ustreznost izbora likovnih elementov). 3. Likovni doživljaj (ustrezen vizualni znak za temo, osredotočenost na temo in likovni motiv, ekspresivnost, ustvarjalna domišljija). 4. Likovno znanje (izvedbena likovna tehnika).	1. Ustvarjalnost. 2. Oblikovnost, kompozicija. 3. Vizualni učinek. 4. Ekspresivnost, osebni pečat avtorja. 5. Sporočilnost.
Starostne skupine	1. prva triada OŠ (1.-3. razred) 2. druga triada OŠ (4.-6. razred) 3. tretja triada OŠ (7.-9. razred) 4. srednja šola	1. vrtec 2. prva triada OŠ (1.-3. razred) 3. druga triada OŠ (4.-6. razred) 4. tretja triada OŠ (7.-9. razred) 5. srednja šola 6. prilagojeni izobraževalni program	1. tretja triada OŠ (7.-9. razred) 2. srednja šola
Maksimalno število učencev	posameznik (1) z enim delom	posameznik (1) z enim delom	posameznik (1) z eno fotografijo

Natečaj	 Video natečaj	 Spletni natečaj	 Ustvarjalni natečaj
Navodila	• DOLŽINA FILMA: do 10 minut. • NOSILCI SLIKE: DVD, USB ključek • KATEGORIJA/ZVRST: prosto (animacija, dokumentarni film, eksperimentalni film, oglas, igrani film ...)	• Oblikovanje skupine • Oblikovanje načrta in postavitev strani v Wordpressu. • Mentor vodi dnevnik dela, ki ga potem tudi odda.	• unikaten izdelek, vezan na razpisano temo, ki oblikovno ne spada pod ostale kategorije natečaja
Kriteriji ocenjevanja	1. Ideja in sporočilnost. 2. Izvirnost. 3. Režija. 4. Montaža. 5. Kamera, zvok in kakovost posnetka.	1. Vsebina spletne strani. 2. Izgled spletne strani. 3. Izvirnost podajanja vsebin. 4. Vključenost mladih in vključenost okolice. 5. Vpliv na mlade in vpliv na okolico.	1. Ustvarjalnost. 2. Inovativnost.
Starostne skupine	1. tretja triada OŠ (7.-9. razred) 2. srednja šola	1. tretja triada OŠ (7.-9. razred) 2. srednja šola	1. prva triada OŠ (1.-3. razred) 2. druga triada OŠ (4.-6. razred) 3. tretja triada OŠ (7.-9. razred) 4. srednja šola
Maksimalno število učencev	posameznik ali skupina (največ trije učenci/učenke ali dijaki/dijakinje) z enim video izdelkom	najmanj 3 in največ 6 učencev/učenk ali dijakov/dijakinj) z eno spletno stranjo	posameznik (1) z enim delom

Avtorji video izdelka so odgovorni za njegovo avtorstvo. Predvsem to velja za glasbo. Če avtor videa ni sam tudi avtor glasbe, mora to natančno navesti (naslov, izvajalec, album), sicer videa ne bomo upoštevali.

Spletni natečaj

- **PRIJAVA:**

Šola, ki je zainteresirana za sodelovanje na natečaju Evropa v šoli, svojemu regijskemu koordinatorju **do petka, 6. decembra 2024**, odda prijavnico (str. 18), kjer označi, da bo sodelovala tudi na spletnem natečaju.

Hkrati s prijavnico šola odda tudi že spremlni list za vsako sodelujočo skupino (str. 20), iz katerega so razvidni sodelujoči v skupini in kontakt mentorja – to velja samo za spletni natečaj, spremlni listi za ostale vrste natečaja se oddajo na koncu skupaj s fizičnim izdelkom.

Ko regijski koordinator zbere svoje skupine in kontakte za spletni natečaj, te podatke posreduje koordinatorju spletnega natečaja Jožetu Gorniku (Zavod Nefiks). Mentorji bodo z njegove strani nato prejeli gesla in vsa navodila za ustvarjanje spletne strani.

Spletna stran mora biti **zaključena do petka, 28. marca 2025**.

- **VSEBINA SPLETNE STRANI** lahko zajema različne možnosti:

- predstavitev pogleda skupine na temo razpisa 2024/2025,
- predstavitev skupnega projekta, ki ga bo izvedla skupina učencev ali dijakov na temo razpisa 2024/2025,
- predstavitev aktivnosti, ki bodo potekale na njihovi v šoli v okviru razpisa 2024/2025,
- predstavitev drugih primernih vsebin, povezanih s temo razpisa 2024/2025.

- **ZVRSTI SPOROČANJA NA SPLETNI STRANI:** vključene naj bodo čim bolj raznolike zvrsti sporočanja (besedilo, fotografija, video, grafike, povezave na zanimivosti,...). Pri tem morajo učenci/dijaki ob vseh tujih objavah navesti ustrezno navedbo virov (avtor glasbe, besedila, fotografije...). Vsaka skupina je sama odgovorna za avtorstvo vsebin objavljenih na svetovnem spletu.

- **DRŽAVNA RAVEN NATEČAJA:** spletni natečaj gre s šolske ravni direktno na nacionalno raven. Regijski koordinatorji zato ne delajo izbora, vseeno pa vodijo evidenco o sodelujočih. Rezultati o nagrajenih spletnih straneh bodo objavljeni v **petek, 25. aprila 2025**.

V času natečaja jim bo za pojasnila in težave na voljo koordinator spletnega natečaja:

ZAVOD NEFIKS

Ob dolnjski železnici 12, 1000 Ljubljana

oseba za stike: Jože Gornik

e-pošta: info@evropavsoli.si in joze@nefiks.si

spletna stran: <http://www.evropavsoli.si>

Oddaja del na šolski, regijski in državni ravni natečaja

Prosimo, pozorno preberite in upoštevajte navodila razpisa. Dela, ki ne bodo ustvarjena v tekočem šolskem letu ali vsebinsko ne bodo vezana na temo natečaja, bomo iz natečaja izključili.

1. NAVODILA ŠOLAM IN VRTCEM

Potek prijave del na natečaj je sledeč:

Prijava s PRIJAVNICO

Šole/vrtci se prijavijo na natečaj pri regijskih koordinatorjih **do petka, 6. decembra 2024** z obrazcem Prijavnica za vključitev šole/vrtca v izvajanje natečaja Evropa v šoli 2024-2025, ki ga najdete med prilogami tega dokumenta in na spletni strani <https://www.zpms.si/programi/evropa-v-soli/>. V prijavnici se navede informativno število sodelujočih otrok. Šole, ki bodo sodelovale na spletnem natečaju, poleg prijavnice oddajo tudi že izpolnjene spremne liste s kontakti, ki so podlaga za nadaljnja navodila.

Končno število sodelujočih otrok šole/vrtci kasneje vpišejo v zbirni obrazec za šole/vrtce. Regijski koordinator mora na koncu nacionalni koordinatorici natečaja ZPMS posredovati končne podatke, zato je pomembno regijskim koordinatorjem posredovati točne in natančne informacije o končnem številu sodelujočih otrok, mentorjev in ustvarjenih del na posamezni šoli/vrtcu. Regijski koordinatorji kopije vseh prejetih prijavnici ali elektronske verzije prijavnici posredujejo ZPMS **do ponedeljka, 9. decembra 2024**.

Opremljanje del s SPREMNIM LISTOM

Mentor poskrbi, da ima vsako delo pripet ali prilepljen spremlni list. S spremnega lista morajo biti jasno razvidni avtor ali avtorji (za video in spletni natečaj), mentor, šola/vrtec, naslov dela in kontaktni podatki mentorja.

USTVARJENA DELA

Po pravilni in pravočasni prijavi na šolah/vrtcih poteka ustvarjalno delo otrok, ki ga vodijo mentorji. Vsaka posamezna šola/vrtec dela oceni glede na podane kriterije iz razpisa natečaja in izbrana dela, skupaj z zbirnim obrazcem za šole/vrtce, pošlje regijskim koordinatorjem, najkasneje **do petka, 28. februarja 2025**.

Število del, ki jih posamezna šola lahko pošlje

Šola lahko na regijski izbor pošlje največ 5 izbranih del v posamezni starostni skupini in za posamezno vrsto natečaja. To pomeni npr. 5 likovnih del iz prve triade in 5 literarnih del iz prve triade. Za drugo triado velja enako. Iz tretje triade lahko pošlje 5 likovnih, 5 literarnih, 5 fotografskih in 5 video del, enako velja za srednje šole. Šola lahko na regijski izbor pošlje 1 ustvarjalni izdelek.

Število del, ki jih posamezni vrtec lahko pošlje

Vrtec lahko na regijski izbor pošlje največ 5 likovnih del.

2. NAVODILA REGIJSKIM KOORDINATORJEM

Regijski koordinatorji natečaja oblikujejo ocenjevalne komisije, ki ocenijo prispela dela iz šol/vrtcev in naredijo izbor za državno komisijo.

Število del, ki jih regijski koordinator pošlje na državno raven

V vrtčevski kategoriji lahko regijske komisije izberejo in pošljejo na državno raven toliko likovnih del, kolikor je bilo sodelujočih vrtcev (npr. če je v regiji izdelke ustvarjalo 8 vrtcev, lahko regijski koordinator na državno raven posreduje 8 del).

Iz vsake od treh triad lahko regijski koordinatorji pošljejo največ toliko del, kolikor bo sodelujočih osnovnih šol v posamezni triadi (npr. če bo likovna dela druge triade poslalo na regijsko raven deset osnovnih šol, bo regijska ocenjevalna komisija med prispelimi deli za to triado izbrala največ deset likovnih del za državno raven). Enako velja tudi za ostale tri kategorije natečaja.

V srednješolski starostni skupini lahko regijske komisije izberejo in pošljejo dvakrat toliko del iz posamezne kategorije natečaja (likovni, literarni, fotografski in video natečaj), kolikor je sodelujočih srednjih šol v regiji. Na primer, če v fotografskem natečaju sodeluje 13 srednjih šol, se na državno raven lahko pošlje največ 26 fotografskih del.

Vsak regijski koordinator lahko na državno raven pošlje 1 ustvarjalni izdelek iz svoje regije.

Regijski koordinatorji pošljejo izbrana dela s pripetimi spremnimi listi na ZPMS (Dimičeva 9, 1000 Ljubljana) najkasneje **do petka, 28. marca 2025**.

Izpolnjeni ZBIRNI OBRAZCI

Posredovanim delom morajo biti priloženi tudi zbirni obrazci (za šole, vrtce in za regijske koordinatorje), ki jih najdete med prilogi tega dokumenta, objavljeni pa so tudi na spletni strani <http://www.zpms.si/programi/evropa-v-soli/>.

3. DRŽAVNA RAVEN NATEČAJA

Vsa likovna, literarna, fotografska, video in ustvarjalna dela, ki so poslana državnim ocenjevalnim komisijam, morajo predhodno skozi šolski in regijski izbor.

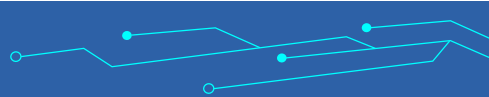
Regijski koordinatorji bodo o nagrajencih obveščeni **v petek, 25. aprila 2025**.

Zaključni dogodek na državni ravni bo potekal **v sredo, 7. maja 2025**.

Pomembni datumi:

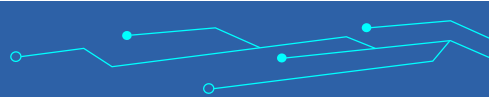
6. 11. 2024	on-line izobraževanje za mentorje in regijske koordinatorje
6. 12. 2024	rok za oddajo prijav šol in vrtcev na natečaj
28. 2. 2025	šole/vrtci pošljejo dela na naslov regijskega koordinatorja natečaja
28. 3. 2025	regijski koordinatorji dela posredujejo nacionalni koordinatorici natečaja
spletne strani pri spletnem natečaju so zaključene
25. 4. 2025	objava rezultatov natečaja Evropa v šoli 2024/2025
7. 5. 2025	zaključni dogodek

Regijsko območje	Koordinator	Tel./E-pošta	Občine
SEVERNA PRIMORSKA: Vipavsko in Idrijsko-Cerkljansko območje MDPM Ajdovščina Cesta IV. Prekomorske 61 a 5270 AJDOVŠČINA	Tea Babič	tel.: 041 490 360 info@mdpm-ajdovscina.si	Ajdovščina, Vipava, Cerklje, Idrija
SEVERNA PRIMORSKA: Goriška in Zgornje Posočje MDPM za Goriško Bazoviška ulica 4 5000 NOVA GORICA	Andreja Vizintin	tel.: 05 333 46 80 030 703 832 projekti@zpm-novagorica.si	Bovec, Kobarid, Tolmin, Kanal ob Soči, Brda, Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko
OBALNA REGIJA DPM Izola Gregorčičeva ulica 21 6310 IZOLA	Suzana Grižon	mob.: 031 267 479 dpm.zvezdice@gmail.com	Koper, Izola, Piran, Ankaran
KRAŠKO BRKINSKA REGIJA MDPM Sežana Bazoviška cesta 11 6210 SEŽANA	Ana Pangos	tel.: 05 734 14 86 05 730 13 40 drustvo.prijatelj@siol.net	Komen, Sežana, Divača, Hrpelje-Kozina
NOTRANJSKA DPM občin POSTOJNA IN PIVKA PO-PI Vilharjeva 14 6230 Postojna	Alenka Počkar	mob.: 031 208 424 zpm.popi@gmail.com	Vrhnika, Logatec, Postojna, Cerklje, Bloke, Pivka, Loška dolina, Ilirska Bistrica
GORENJSKA DPOM Kropa Kropa 72 4245 KROPA	Marija Purgar	mob.: 041 716 865 maripurgar@gmail.com	Kranjska gora, Jesenice, Bled, Žirovnica, Radovljica, Bohinj, Tržič, Jezersko, Predvor, Naklo, Šenčur, Železniki, Cerklje na Gorenjskem, Kranj, Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Žiri

Regijsko območje	Koordinator	Tel./E-pošta	Občine
ZASAVJE OZPM Hrastnik Log 3 1430 HRASTNIK	Lilijana Oplotnik	tel.: 03 564 23 78 krchrastnik@siol.net	Trbovlje, Zagorje ob Savi, Hrastnik, Litija
DOLENJSKA DPM Mojca Novo mesto Rozmanova ulica 10 8000 NOVO MESTO	Zlatko Avbar	tel.: 07 337 14 70 mob.: 041 643 969 dpm.mojca1@siol.net	Novo mesto, Mirna peč, Šmarješke Toplice, Škocjan, Šentjernej, Žužemberk, Straža, Dolenjske Toplice, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Ribnica, Sodražica, Ivančna Gorica, Trebnje, Šentrupert, Mokronog, Mirna
BELA KRAJINA DPM Metlika Partizanski trg 4 8330 METLIKA	Vladka Škof	tel.: 07 306 03 60 mob.: 051 339 559 vladimira.skof@guest.arnes.si dprm.metlika@gmail.com	Črnomelj, Metlika, Semič
POSAVJE ZPM Krško Cesta krških žrtev 57 8270 KRŠKO	Darinka Kerin Kiler	tel.: 07 488 03 60 mob.: 051 382 095 darinka.kerin@zpmkk.si	Radeče, Sevnica, Krško, Brežice, Kostanjevica na Krki
SAVINJSKO – ŠALEŠKO OBMOČJE MEDOBČINSKA ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE VELENJE Aškerčeva cesta 21 3320 VELENJE	Bojana Špegel	tel.: 03 897 75 40 mzpm.velenje@vilarozle.si	Solčava, Luče, Ljubno, Gornji Grad, Nazarje, Rečica ob Savinji, Mozirje, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Velenje, Vransko, Braslovče, Polzela, Tabor, Prebold, Žalec
KOROŠKA, AVSTRIJSKA KOROŠKA DPM Koroške OŠ Prežihovega Voranca Gozdarska pot 11 2390 RAVNE NA KOROŠKEM	Simona Grabner	tel.: 02 620 52 85 simona.grabner@guest.arnes.si	Muta, Radlje ob Dravi, Dravograd, Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica, Črna na Koroškem, Slovenj Gradec, Mislinja, Vuzenica, Podvelka, Ribnica na Pohorju, slovenske dvojezične šole na avstrijskem Koroškem

Regijsko območje	Koordinator	Tel./E-pošta	Občine
CELJSKA REGIJA MDPM Celje Kidričeva 3 3000 CELJE	Katja Ožek	tel.: 03 490 91 80 mob.: 031 659 864 mdpmmcelje1@gmail.com	Vitanje, Dobrna, Zreče, Vojnik, Celje, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Štore, Dobje, Laško, Podčetrtek, Bistrica ob Sotli, Kozje, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec
ŠTAJERSKA MEDOBČINSKA ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE VELENJE Aškerčeva cesta 21 3320 VELENJE	Bojana Špegel	tel.: 03 897 75 40 mzpm.velenje@vilarozle.si	Kungota, Šentilj, Pesnica, Maribor, Selnica ob Dravi, Lovrenc na Pohorju, Ruše, Oplotnica, Slovenska Bistrica, Hoče-Slivnica, Duplek, Rače-Fram, Starše, Miklavž na Dravskem polju
POMURJE, PORABJE DPM Murska Sobota Trg zmage 4 9000 MURSKA SOBOTA	Mihaela Ružič Gerič	mob.: 031 452 960 mihaelaruzic1@gmail.com	Kuzma, Šalovci, Grad, Rogaševci, Cankova, Hodoš, Gornji Petrovci, Puconci, Moravske toplice, Murska Sobota, Kobilje, Dobrovnik, Beltinci, Turnišče, Lendava, Odranci, Velika Polana, Črenšovci, Sveti Jurij, Veržej, Križevci, Razkrižje, Ljutomer, Gornja Radgona, Tišina, Radenci, dvojezične osnovne šole na območju Porabja
SPODNJE PODRAVJE Javni zavod Ptuj (CID Ptuj) Ul. Tomaža Šalamuna 1 2250 PTUJ	Jurij Šarman	tel.: 02 780 55 40 cid@cid.si	Mestna občina Ptuj, Benedikt, Cerkevjak, Cirkulane, Destrnik, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Lenart, Majšperk, Markovci, Ormož, Podlehnik, Središče ob Dravi, Sv. Andraž v Slovenskih goricah, Sv. Ana, Sv. Tomaž, Trnovska vas, Videm pri Ptuju, Zavrč, Žetale
LJUBLJANA Z OKOLICO Zveza prijateljev mladine Slovenije Dimičeva 9 1000 LJUBLJANA	Lea Ban	mob.: 031 268 664 lea.ban@zpms.si	Kamnik, Komenda, Vodice, Mengeš, Lukovica, Moravče, Trzin, Domžale, Medvode, Ljubljana, Dol pri Ljubljani, Dobrova-Polhov Gradec, Horjul, Škofljica, Brezovica, Ig, Borovnica, Grosuplje, Velike Lašče

Informacije o natečaju lahko dobite:

- Na spletni strani natečaja: <http://www.zpms.si/programi/evropa-v-soli/>
- Pri nacionalni koordinatorici natečaja: Zveza prijateljev mladine Slovenije, Dimičeva 9, 1000 Ljubljana; kontaktna oseba: vodja natečaja Lea Ban, mob.: 031 268 664, e-naslov: lea.ban@zpms.si
- Pri regijskih koordinatorjih

Digitalno državljanstvo

Čarovnija na dlani, naj te vodi modrost, ko brskaš po strani

PRIJAVNICA

za vključitev šole v izvajanje natečaja Evropa v šoli 2024/2025

Šole prijavnico pošljete na naslov regijskih koordinatorjev najkasneje do **6. decembra 2024**

ime šole

naslov šole

e-pošta koordinatorja mentorjev na šoli

1. Seznanjeni smo z razpisom EVROPA V ŠOLI 2024/2025 z naslovom **Digitalno državljanstvo, Čarovnija na dlani, naj te vodi modrost, ko brskaš po strani.**

2. Učence naše šole smo povabili k sodelovanju in ustvarjanju na natečajih:

literarni

likovni

fotografski

video

spletni

ustvarjalni

(ustrezno obkroži)

3. Število otrok na šoli _____

4. Interes za sodelovanje je izrazilo:

Prva triada OŠ (1.-3. razred)

za literarni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za likovni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za ustvarjalni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

Druga triada OŠ (4.-6. razred)

za literarni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za likovni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za ustvarjalni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

Tretja triada OŠ (7.-9. razred)

za literarni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za likovni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za fotografski natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za video natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za spletni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za ustvarjalni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

Srednja šola

za literarni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za likovni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za fotografski natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za video natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za spletni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za ustvarjalni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

5. Predvideno skupno število pedagoških ur za izvedbo mentorskega dela _____ .

6. Na šoli bomo v okviru natečaja EVROPA V ŠOLI 2024/2025 organizirali tudi naslednje aktivnosti (neobvezno dopolnite):

Žig

Podpis ravnateljice / ravnatelja

natečaj 2024 - 2025

SPREMNI LIST
k ustvarjalnemu delu

(ustrezno označite)

☐ literarni natečaj ☐ likovni natečaj ☐ fotografski natečaj ☐ video natečaj ☐ spletni natečaj ☐ ustvarjalni natečaj

Ime in priimek: _____
(avtorice/avtorja – s tiskani črkami)

Naslov dela: _____

Leto rojstva in spol: _____ ☐ M ☐ Ž

Razred in naslov šole: _____

Starostna skupina:
(obkrožite)

1. prva triada;

2. druga triada;

3. tretja triada;

4. srednja šola.

Mentor/mentorica: _____

E-pošta in telefon mentorja/mentorice: _____

Podpis avtorja:

Podpis mentorja:

Podpis starša/skrbnika:

Udeleženec natečaja s podpisom izrecno izjavlja:

- da je izdelek, ki ga pošilja, izviren, je njegovo avtorsko (oz. soavtorsko – video in spletni natečaj) delo, ki ni bilo še nikjer objavljeno,
- da v zvezi z delom, ki ga pošilja, ne obstajajo kakršnekoli omejitve ali obveznosti udeleženca natečaja do tretje osebe, ki bi onemogočale nadaljnjo uporabo tega avtorskega dela,
- da izdelek, ki ga pošilja, izroča Zvezi prijateljev mladine Slovenije, ki prispela dela v enem letu po zaključku natečaja vrne regijskim koordinatorjem natečaja,
- da Zvezi prijateljev mladine Slovenije dovoli uporabo izvirnikov prispelih del za morebitne razstave ali kasnejše objave v medijih ali strokovnih raziskavah.

V kolikor se naknadno ugotovi, da udeleženec natečaja ni avtor dela, ki ga pošilja, ali da obstajajo druge omejitve udeleženca natečaja, ki bi onemogočale nadaljnjo uporabo avtorskega dela, udeleženec natečaja Zvezi prijateljev mladine Slovenije odškodninsko odgovarja za vso škodo, ki bi nastala v primeru spora z dejanskim avtorjem oziroma tretjo osebo, povezanega z avtorskimi in ostalimi pravicami.

Udeleženci natečaja, njihovi zakoniti zastopniki in mentorji so s podpisom te prijavnice seznanjeni z razpisnimi pogoji in s tem, da Zveza prijateljev mladine Slovenije natečajna dela in v tej prijavnici zaupane osebne podatke uporablja in obdeluje zgolj za potrebe tega natečaja v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov) in nacionalnimi predpisi, ki urejajo to področje. Več o obdelavi osebnih podatkov pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije si lahko preberete na spletni strani: www.zpms.si.

Spremni list priložite vsakemu delu.

ZBIRNI OBRAZEC ZA ŠOLE

Posamezna šola tabelo izpolni in jo pošlje naprej regijskemu koordinatorju skupaj z ustvarjenimi deli. ŠOLSKI NIVO vključuje VSA dela, ki so bila ustvarjena na posamezni šoli za namen natečaja, zato ta del izpolni šola sama.

REGIJSKI NIVO vključuje dela, ki jih šola izbere in pošlje naprej regijskemu koordinatorju.

Ker šola naredi izbor, tudi tukaj vsa polja vpiše šola sama.

REGIJA: _____

ŠOLA: _____

NATEČAJ	ŠOLSKI NIVO		
	število sodelujočih učencev na šolskem nivoju (izpolni OŠ/SŠ)	število sodelujočih mentorjev na šolskem nivoju (izpolni OŠ/SŠ)	število vseh ustvarjenih del na šoli (izpolni OŠ/SŠ)
LITERARNI			
LIKOVNI			
FOTOGRAFSKI			
VIDEO			
SPLETNI			
USTVARJALNI			
SKUPAJ			

NATEČAJ	REGIJSKI NIVO		
	število učencev, ki jih je šola uvrstila na regijski nivo (izpolni OŠ/SŠ)	število mentorjev, ki jih je šola uvrstila na regijski nivo (izpolni OŠ/SŠ)	število poslanih del na regijski nivo (izpolni OŠ/SŠ)
LITERARNI			
LIKOVNI			
FOTOGRAFSKI			
VIDEO			
SPLETNI			
USTVARJALNI			
SKUPAJ			

Digitalno državljanstvo

Čarovnija na dlani, naj te vodi modrost, ko brskaš po strani

PRIJAVNICA

za vključitev **vtca** v izvajanje natečaja Evropa v šoli 2024/2025

Vrtci prijavnico pošljete na naslov regijskih koordinatorjev najkasneje do **6. decembra 2024**

ime vrtca

naslov vrtca

e-pošta koordinatorja mentorjev v vrtcu: _____

1. Seznanjeni smo z razpisom EVROPA V ŠOLI 2024/2025 z naslovom Digitalno državljanstvo. Čarovnija na dlani, naj te vodi modrost, ko brskaš po strani.
2. Predvideno število otrok, ki bodo sodelovali: _____
3. Predvideno število skupnih pedagoških ur za izvedbo mentorskega dela: _____

Podpis ravnateljice/ravnatelja

žig

natečaj 2024 - 2025

SPREMNI LIST
k ustvarjalnemu delu - za vrtce

☐ likovni natečaj

Ime in priimek: _____
(avtorice/avtorja – s tiskani črkami)

Naslov dela: _____

Leto rojstva in spol: _____ ☐ M ☐ Ž

Ime in naslov vrtca: _____

Mentor/mentorica: _____

E-pošta in telefon mentorja/mentorice: _____

Podpis avtorja:

Podpis mentorja:

Podpis starša/skrbnika:

Udeleženec natečaja s podpisom izrecno izjavlja:

- da je izdelek, ki ga pošilja, izviren, je njegovo avtorsko (oz. soavtorsko – video in spletni natečaj) delo, ki ni bilo še nikjer objavljeno,
- da v zvezi z delom, ki ga pošilja, ne obstajajo kakršnekoli omejitve ali obveznosti udeleženca natečaja do tretje osebe, ki bi onemogočale nadaljnjo uporabo tega avtorskega dela,
- da izdelek, ki ga pošilja, izroča Zvezi prijateljev mladine Slovenije, ki prispela dela v enem letu po zaključku natečaja vrne regijskim koordinatorjem natečaja,
- da Zvezi prijateljev mladine Slovenije dovoli uporabo izvirnikov prispelih del za morebitne razstave ali kasnejše objave v medijih ali strokovnih raziskavah.

V kolikor se naknadno ugotovi, da udeleženec natečaja ni avtor dela, ki ga pošilja, ali da obstajajo druge omejitve udeleženca natečaja, ki bi onemogočale nadaljnjo uporabo avtorskega dela, udeleženec natečaja Zvezi prijateljev mladine Slovenije odškodninsko odgovarja za vso škodo, ki bi nastala v primeru spora z dejanskim avtorjem oziroma tretjo osebo, povezanega z avtorskimi in ostalimi pravicami.

Udeleženci natečaja, njihovi zakoniti zastopniki in mentorji so s podpisom te prijavnice seznanjeni z razpisnimi pogoji in s tem, da Zveza prijateljev mladine Slovenije natečajna dela in v tej prijavnici zaupane osebne podatke uporablja in obdeluje zgolj za potrebe tega natečaja v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov) in nacionalnimi predpisi, ki urejajo to področje. Več o obdelavi osebnih podatkov pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije si lahko preberete na spletni strani: www.zpms.si.

Spremni list priložite vsakemu delu.

ZBIRNI OBRAZEC ZA VRTCE

Posamezni vrtec tabelo izpolni in jo pošlje naprej regijskemu koordinatorju skupaj z ustvarjenimi deli. VRTČEVSKI NIVO vključuje VSA dela, ki so bila ustvarjena v posameznem vrtcu za namen natečaja, zato ta del izpolni vrtec sam.

REGIJSKI NIVO vključuje dela, ki jih vrtec izbere in pošlje naprej regijskemu koordinatorju. Ker vrtec naredi izbor, tudi tukaj vsa polja vpiše vrtec sam.

REGIJA: _____

VRTEC: _____

NATEČAJ	VRTČEVSKI NIVO		
	število sodelujočih otrok na vrtčevskem nivoju (izpolni vrtec)	število sodelujočih mentorjev na vrtčevskem nivoju (izpolni vrtec)	število vseh ustvarjenih del v vrtcu (izpolni vrtec)
LIKOVNI			

NATEČAJ	REGIJSKI NIVO		
	število otrok, ki jih je vrtec uvrstil na regijski nivo (izpolni vrtec)	število mentorjev, ki jih je vrtec uvrstil na regijski nivo (izpolni vrtec)	število poslanih del na regijski nivo (izpolni vrtec)
LIKOVNI			

ZBIRNI OBRAZEC ZA REGIJSKE KOORDINATORJE

NACIONALNI NIVO vključuje dela, ki jih izbere regijski koordinator in jih pošlje naprej nacionalni koordinatorici natečaja ZPMS, zato ta polja lahko izpolni izključno le regijski koordinator.

REGIJA: _____

Število sodelujočih šol na regijskem nivoju

(število vseh šol, ki so dela poslala na regijski nivo): _____

Število sodelujočih vrtcev na regijskem nivoju

(število vseh vrtcev, ki so dela poslali na regijski nivo): _____

Število sodelujočih šol na državnem nivoju

(število vseh šol, ki jih je regijski koordinator posredoval na ZPMS): _____

Število sodelujočih vrtcev na državnem nivoju

(število vseh vrtcev, ki jih je regijski koordinator posredoval na ZPMS): _____

NATEČAJ	DRŽAVNI NIVO - šole		
	število učencev, ki jih je regijski koordinator uvrstil na državni nivo (izpolni RK)	število mentorjev, ki jih je regijski koordinator uvrstil na državni nivo (izpolni RK)	število vseh poslanih del na državni nivo (izpolni RK)
LITERARNI			
LIKOVNI			
FOTOGRAFSKI			
VIDEO			
SPLETNI			
USTVARJALNI (največ 1)			
SKUPAJ			

NATEČAJ	DRŽAVNI NIVO - vrtci		
	število otrok, ki jih je regijski koordinator uvrstil na državni nivo (izpolni RK)	število mentorjev, ki jih je regijski koordinator uvrstil na državni nivo (izpolni RK)	število vseh poslanih del na državni nivo (izpolni RK)
LIKOVNI			

natečaj 2023/2024

Dobro se z dobrim vrača

SLOGA
Platforma nevladnih organizacij
za razvoj, globalno učenje
in humanitarno pomoč

SLOVENIA
AID & PARTNERSHIPS

Projekt Z globalnim učenjem do globalnih ciljev II, skupaj s partnerji, izvaja SLOGA, platforma nevladnih organizacij za razvoj, globalno učenje in humanitarno pomoč. Sofinancira ga Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve. Vsebina ne predstavlja stališč Vlade Republike Slovenije.

Natečaj Evropa v šoli 2023/2024

Nacionalni odbor natečaja Evropa v šoli vsako leto izbere novo temo, ki je navadno vezana na temo evropskega leta, če pa ta ni razpisana, temo poveže s cilji trajnostnega razvoja. V šolskem letu 2023/2024 smo natečaj povezali z 10. ciljem trajnostnega razvoja (Zmanjšanje neenakosti). Tema v letu 2023/2024 je bila

Dobro se z dobrim vrača.

Na šolski ravni je v petih kategorijah natečaja Evropa v šoli 2023/2024 sodelovalo **10. 128 otrok** iz skupno 136 vrtcev ter osnovnih in srednjih šol.

Nagrajenci natečaja Evropa v šoli 2023/2024

V nadaljevanju so predstavljena dela in dobitniki nagrad likovnega, literarnega, fotografskega, video in spletnega natečaja pod skupnim imenom »Dobro se z dobrim vrača«.

Nagrajence na državni ravni so izbrale komisije:

Literarna komisija

1. **Lilijana Ozim**, novinarka in knjižničarka
2. **Ida Mlakar Črnič**, pisateljica in pravljíčarka
3. **Danica Jazbinšek**, profesorica slovenistka

Likovna komisija

1. **doc. Kiki Klimt**, magistrica umetnosti
2. **Ida Cimerman**, profesorica likovne umetnosti
3. **Alenka Trotovšek**, profesorica likovne umetnosti

Fotografska in

video komisija

1. **Davor Lipej**, predsednik Fotokluba Brežice
2. **Branko Benčin**, član Fotokluba Brežice
3. **Matej Kramžer**, član Fotokluba Brežice

Spletna komisija

1. **Jože Gornik**, Zavod Nefiks
2. **Urška Marzidovšek**, Stičišče Središče
3. **Matjaž Medvešek**, Zavod MISSS

Ustvarjalna komisija

1. **Breda Krašna**, generalna sekretarka ZPMS
2. **Anja Vogrič**, vodja kreativnih projektov ZPMS
3. **Uroš Brezovšek**, koordinator za delo s Članicami ZPMS

Literarni natečaj

Prvo mesto

Ime in priimek: **Mia Zalokar**

Naslov dela: Dobro se z dobrim vrača

Razred in šola: 3. c. OŠ Sava Kladnika Sevnica

Mentorica: Barbara Vidic

Dobro se z dobrim vrača

Moj prijatelj vse ve
in ima dobro srce.

Kar je zanj težava,
je za nekoga zabava.
Tisti, ki je nesramen,
ni zabaven

Ko nekdo potrebuje pomoč,
pravi prijatelj nikoli ne bo odšel proč.
Pravzaprav je pomoč
zelo velika moč.

Drugo mesto

Ime in priimek: **Olivija Petric**

Naslov dela: Izgubljeni kuža

Razred in šola: 1. r. OŠ Belokranjskega odreda Semič

Mentorici: Klavdija Ivančič, Nuša Moškun

IZGUBLJENI KUŽA

MAJHEN KUŽA PRESTRAŠEN TAVA PO GOZDU.
BIL JE IZGUBLJEN. MIMO JE PRIŠLA BABICA. VZELA
GA JE DOMOV IN MU POVILA POŠKODOVANO
TAČKO. ZA ZAHVALO JE OSTAL PRI NJEJ
IN JI DELAL DRUŽBO. IN BABICI NI BILO
VEČ NIKOLI DOLGČAS.

Tretje mesto

Ime in priimek: **Domen Božič**

Naslov dela: Dobri sosedje

Razred in šola: 2. r. OŠ Leskovec, Podružnica Veliki Podlog

Mentorica: Ina Rožman

Prvo mesto

Ime in priimek: **Jernej Dragovan**

Naslov dela: Dobro se z dobrim vrača

Razred in šola: 4. c. OŠ Metlika

Mentorica: Emilija Klopčič

Imam posebno moč,
Moč za pomoč.
Moje roke ti kaj podajo,
moje noge te kam peljajo.
Če žalosten si,
te vidijo moje oči.
Moja usta prijazne besede govorijo, ki lahko te pomirijo.
Če boš omagal,
ti bom vedno pomagal.
Pridi k meni po pomoč
in dobil boš moč.
Tudi ti naredi veliko dobrih del
in vedno boš vesel.

Drugo mesto

Ime in priimek: **Marja Škrget**

Naslov dela: Čarobna kokoš

Razred in šola: 6. a OŠ Otočec

Mentorica: Barbara Pavlovič Plevanč

Čarobna kokoš

Sredi majhne vasice med tremi žuborečimi potočki je stala lepa kmetija. Na njej je živela kmetica, ki je redila kokoši. Ni jih imela veliko, a zase dovolj. Vseh devet je bilo zlatorjave barve, le ena od njih je bila za odtenek svetlejša. Ta kokoška je vsak tretji dan znesla zlata jajca, zato jo je gospodinja imela najraje in ji je vsak dan dala sedem debelih rumenih koruznih zrn.

Okoli kmetije so se pogosto klatili tatovi. Na uho jim je prišlo, da je tukaj kokoš, ki nese zlata jajca. Neke noči so ti nepridipravi izmaknili prav to čarobno kokoš. A k sreči jim pernata živalca ni prinašala dobička, saj je niso znali prav hraniti. Zaprli so jo v kletko in vanjo tlačili mesne ostanke svojega kosila, česar pa ubožica sploh ni marala jesti. Jezili so se: »Ti neumna kura, zakaj nam ne zneseš nič jajc! Pa toliko hrane imaš na razpolago, le poglej!« Pet dni so kokoško zasipavali s hrano in se jezili, vendar putka ni znesla ničesar. Razočarani tatovi so se ujezili in kokoš napodili. Revica je nekaj dni sama tavalala naokoli, potem pa se je vsa sestradena le vrnila na kmetijo.

Gospodarica je bila tako srečna, da je vsakemu vaščanu dala po eno zlato jajce. Od takrat naprej so vsi v vasi bogato živeli. Med seboj so si še bolj z veseljem pomagali pri vsakodnevnih opravilih. Nikoli niso odrekli pomoči ženi, ki jim je nesebično dala zlata jajca. Še posebej so se veselili sejma v mestu. Takrat so z jajca postrgali nekaj zlata, ga v mestu zamenjali za denar in si pri branjevcih privoščili kakšne dobrrote.

Kokoš jim je namenila še veliko zlatih jajc. Ali pa je kdaj tudi izvalila kakšnega piščanca, vprašajte kmetico.

Tale zgodbica nas uči, da se dobro z dobrim vrača.

Tretje mesto

Ime in priimek: **Ema Vedenik**

Naslov dela: Dobro se z dobrim vrača

Razred in šola: 6. a, OŠ Griže

Mentorica: Alenka Turk

Že iz prazgodovine obstajajo razni konflikti in nesoglasja, da pa jih lahko rešimo, moramo biti povezani ter razumevajoči. Smo velika družina, katere Zemlje je naš dom. Moramo biti dobri učenci, naš skupni cilj pa naj bo mir, ki nas pripelje do lažjega sobivanja. Tudi jaz sem želela biti dobra učenka, zato sem se odzvala povabilu učiteljice k sodelovanju v projektu Simbioza. Že drugo leto sodelujem v tem projektu, kjer prvošolcem in prvošolkam berem pravljice v sklopu še enega drugega projekta (NMK / Naša mala knjižnica). Z malimi dejanji lahko tako pripomoremo k lepšemu vsakdanu in k prijetnejšemu sobivanju.

Življenje mi je podarilo talente, kot so igranje klavirja, pripovedovanje zgodb in petje. Zavedam se, da je na svetu veliko, veliko ljudi, ki v sebi nosijo najrazličnejše moči. Ampak to je čar vsega skupaj, da se izpopolnujemo in dopolnujemo kot kosi sestavljanke. Kakor smo si ljudje na tem svetu različni, tako lahko združimo moči in smo najmočnejši. Naj živimo v zavedanju, da tudi če smo v kakšni stvari slabi, obstajajo ljudje, ki nas lahko na tistem področju nekaj naučijo. Tako o talentih, v katerih smo dobri, naučimo še druge, ki nas podučijo o svojih. In s tem postanemo najlepša sestavljanika in skupnost, v kateri se počutimo varne. ko delimo svoje talente smo prijazni in dobrodelni. kaj je dobrodelnost? Pomen lahko razberemo že z besede same: biti dober, delati dobro ...Dobrodelnim lahko postanemo že z najmanjšimi dejanji, kot so pomoč sošolcu pri delu, pomoč starejšim,. Kot sem že prej omenila, v šoli berem pravljice otrokom v razredu podaljšanega bivanja. že priprave na to so lahko zahtevne, saj moraš veliko misliti, kaj je najbolj razumno za prvošolce. sama sem namreč v šestem razredu in stvari dojemam drugače kot otroci v prvem razredu. V eni šolski uri z otroci beremo pravljico, se nato pogovorimo o njej in včasih kaj ustvarimo. Prvošolci so vodljivi učenci, ki me poslušajo, z mano pa delijo tudi svoje ideje. In tako se skupaj izpopolnujemo. Pred počitnicami sem imela z njimi zadnjo uro v lanskem letu. zamislila sem si, da bi snežaka iz tulcev. Žal sem jih malo precenila in jim to ni uspelo narediti. Ena deklica pa je dala predlog, da bi izdelali preprosto smrečico iz tulca. in kaj bilo najlepše? Smrečice so bile odraz otrok, čisto vsaka je bila nekaj posebnega. Pred to uro sem si mislila, da bo najbolje, ko bodo delali tako kot jaz. A tisto uro sem ugotovila, da je vsak p svoje izviren in ustvarjalen ter, da se s kupnimi močmi dopolnujemo v prečudovito skupnost. Nekaj časa nazaj sem jim pripovedovala pravljico z naslovom Deklica in mesto. V tej zgodbi je vilo mesto brez barv brez izvirnosti. Ko pa deklica odtava, vidi gozd, ki ga zajemajo najrazličnejše barve. Deklica iz gozda vzame eno majhno drevo in ga prinese v pusto mesto.

Čez nekaj let je mesto obdarjeno z najrazličnejšimi barvami. Po prebrani pravljici smo z učenci izdelovali mesto. Lahko so si sami izbrali barve, ga sami ustvarili in izpopolnili. Takrat smo se še z drugimi prostovoljkami razdelile v skupine. V moji skupini so bili večinoma fantje, ki pa so rezali, lepili malo manj elegantno. Ko sem to gledala, sem bila še sama v sebi malo živčna. Potem pa sem prišla do zavedanja, da bo vsako mesto, vsaka risba nekaj posebnega. Pa tudi če sploh ne bo privlačna meni na pogled. Pomembno je, da so otroci med ustvarjanjem uživali in v risbo dali ljubezen, veselje in sreči. In kaj sem se od te ure naučila? Da je čisto vsak nekaj posebnega, neponovljivega in enkratnega.

V okviru tega natečaja sem še bolj razmišljala o prostovoljstvu. Želela sem razbrati globlji pomen te besede. Spraševala sem se, kaj pomeni ta beseda in kako jo uresničiti. A še vedela nisem, da se odgovor skriva za mojim hrbtom. Vsak petek berem pravljice in s tem gotovo marsikomu polepšam dan. Gotovo kak prvošolec pravljico s svojimi besedami pove svojim staršem ali starim staršem (tako smo dogovorjeni)...in s tem se sklene tudi pravljичni medgeneracijski krog.

Prepričana sem, da smo prostovoljni že lahko z najmanjšimi dejanji, in da je važen dober namen. Lahko naredimo še najmanj privlačno risbo, a pomembno je, da pri njej uživamo in v njo vložimo del sebe.

Prvo mesto

Ime in priimek: **Ajda Čremožnik**

Naslov dela: Zavetje

Razred in šola: , 8. r, OŠ Polzela

Mentorica: Marija Kronovšek

Zavetje

Slišim tiho govorico molčeče,
od dežja ožete krošnje starega hrasta.
Približuje se nevihta.
Ni več varno zavetje.
Vstanem in štejem sekunde bridke tišine,
ki jo neusmiljeno prekinja grom in sovražno šumenje dežja.

Nimam dežnika.

Spoznam, da ne gre le za večerni spomladanski tuš,
po katerem smo nekoč plesali bosih nog.
Sedaj slišim samo še predano usihanje korenin
in čutim usedline drobcev prahu, ki dušijo,
in vonjam trpke naplitvine mrtvih, pozabljenih sanj.
Mrzla voda mi počasi polzi po utrujenem obrazu.
To niso več samo posamezne kaplje, lije v snopih.
pa vendar, tusdi sama sem dež,
z lica mi na prst kane grenko-slana solza obupa.
Drobna deklica se mi počasi približa in mi
ponudi kot balon velik dežnik.
Svetli žarki Sonca neslišno pronicaajo v moje srce.

Še je dobrota na tem svetu.

Drugo mesto

Ime in priimek: **Ana Pungartnik Črešnar**

Naslov dela: Dobro se z dobrim vrača

Razred in šola: 7. a, OŠ Mihe Pintarja Toleda Velenje

Mentorica: Irena Polajžer

Že osem let, od kar hodim v osnovno šolo, sem soseda z Markom. Najpogumnejšim, najbolj porednim in najbolj popularnim devetošolcem. Znan je po ustrahovanju mlajših od sebe ter sovrstnikov, po nezanimanju za šolo in po vpisih v e-Asistentu. Ima veliko znancev, a le eden, morda celo dva sta prava, saj se drugi le pretvarjajo, da jim ne bi kakšne prisolil. Živi z mamo, ker sta starša ločena, a ta nikoli nima časa, saj je preveč zaposlena s službo. Nobeno jutro ga ne more peljati v šolo, ker se ji preveč mudi. Vozni redi avtobusov v Ljubljani niso usklajeni z Markovim šolskim urnikom in ker ne želi hoditi peš, se vsako jutro do šole odpravi s kolesom, brez čelade, seveda. V šolski kolesarnici se vsako jutri srečava, saj se tudi jaz pripeljem s kolesom. Vedno se samo spogledava, pozdraviva se ne. saj bi zanj bilo to preveč sramotno in »nekulsko«, če bi ga videli z dekletom, ki se zanima za šolo.

Predvsem zanimiva mi je fizika in na tem področju sem precej uspešna. Velikokrat sem že komu pomagala pri učenju ali pri pisanju domače naloge. Dobro znanje imam tudi pri matematiki, s katerim sem osvojila tudi Vegovo priznanje. V šolo preprosto rada hodim, rada se učim novih stvari in veliko berem. Vem, precej nezanimiva sem.

Na hodniku sem zasledila izjave učiteljev o tem, kako Mark ne zna matematike, kako kljub neštetim vajam, ki mu jih dajo, še vedno kaže neznanje. Že od majhnega so me učili, da moram biti v življenju prijazna in do vseh ljudi, ne glede na to, kakšni so. Nekaj v smislu, da se dobro z dobrim vrača. Zato sem Marku nekega dne prostovoljno ponudila pomoč pri učenju. Pomoč je, kot sem pričakovala, odklonil in mi rekel, da se naj poberem stran od njega in njegovih prijateljev. Dva tedna kasneje je Markov razred pisal matematični test. Fant je ponovno dobil negativno oceno. Po pouku me je naskrivaj poklical k sebi in prosil za pomoč dobivala sva se v knjižnici, kamor je prihajal z veliko muko in seveda večno zamudo. Biti njegova učiteljica je bila težja naloga, kot sem si mislila. Šla sva skozi vse osnove in nato stopnjevala snov. Po dve dolgih ter napornih tednih je znal ter razumel vse, in ko sem na hodniku ponovno slišala učitelje govoriti o Marku, so iz njihovih ust prihajale le pohvale. Govorili so celo o tem, da se je z njim zgodil pravi čudež. Mark je kmalu popravil svoje ocene. Sledil je prvi pouku ter se resnično trudil biti boljši učenec. Kadarkoli pa sva se v šolski kolesarnici, na hodniku šole ali na šolskem dvorišču srečala, pa je vedno šel mimo mene, kot da ne obstajam. Seveda tudi zahvale za pomoč nisem nikoli dobila. Res sem ga imela vrh glave in malce sem tudi obžalovala, da sem mu sploh kdaj pomagala. Ne vem, zakaj sem mislila, da se bo kdaj spremenil. Ščasoma mi je postalo

vseeno in spet se nisem zmenila zanj, tako kot prej. Nekega dne sem po pouku šla v kolesarnico, odklenila svoje kolo in se želela odpeljati proti domu. Na šolskem dvorišču se je kolo kar naenkrat ustavilo in nisem mogla peljati naprej. Ugotovila sem, da je počila zadnja guma, ker sem očitno zapeljala čez nekaj ostrega. Ustrašila sem se in sem vedela, kak naj popravim kolo. Kar naenkrat pa se je na dvorišču prikazal Mak in pristopil do mene in mojega kolesa. Brez besed je zagrabil kolo, ga obrnil in začel odvijati vijake na njem. Debelo sem gledala, kaj počne, in ravno, ko sem mu hotela povedati par sočnih o tem, da bo še bolj pokvaril moje kolo, sem hitro ugotovila, da se fant spozna na kolesa. Mark je dvignil glavo in rekel: »Jaz ti bom pomagal popraviti kolo, vendar ga morava prej spraviti do mojega doma, ker imam doma orodje.« spet je obrnil kolo, svojega pa potisnil proti meni. Brez besed se je obrnil in začel hoditi z mojim kolesom pod roko. Nisem mu uspela reči niti besede, zato sem mu le molče sledila. Ko sva prišla do njegovega doma, mi je pokazal, kam naj naslonim njegovo kolo in rekel: »Najbolje, da greš domov, saj mi bo popravilo kolesa vzelo kar nekaj časa.« Čeprav mu nisem najbolj zaupala, sem naredila kar mi je naročil.

Naslednje jutro sem se še vsa zaspana zadnja odpravila od doma. Bila pa sem kar malce slabe volje, saj sem vedela, da me čaka kar dolga pot, ki ji bom morala prepeščiti. Ko sem stopila iz bloka, pa me je čakalo presenečenje. Bil je Mark, ki je sedel na svojem kolesu, poleg njega pa stalo moje kolo, ki je izgledalo kot novo. Guma zadnjega kolesa je bila zakrpana, zvonček zamenjan in ogrodje prebarvano. Bila sem prijetno presenečena. Ne, bila sem naravnost v šoku! Še preden pa sem uspela kaj reči, me je Mark prehitel in se prvi zahvalil za pomoč pri učenju. Zahvalila sem se mu tudi sama in tisto jutro sva skupaj kolesarila do šole. Od takrat naprej se precej dobro razumeva, se skupaj voziva v šolo in nazaj, se skupaj učiva in sva postala zelo dobra prijateljca.

Tretje mesto

Ime in priimek: **Klara Koprivnik**

Naslov dela: Prijaznost nič ne stane, da pa veliko

Razred in šola: 9. a, OŠ Brežice

Mentorica: Mateja Bogovič Fifnja

PRIJAZNOST NIČ NE STANE, DA PA VELIKO

Dobra dela imajo velik pomen, saj izboljšajo življenje drugih in dajejo občutek zadovoljstva tistim, ki pomagajo. Majhna dejanja so neizmerno velika.

Ko smo bili moj brat, sestra in jaz še majhni, nas je babica Biserka velikokrat peljala na lutkovne predstave, v knjižnico, na sladoled, na tortice ali pa nas samo pazila, ko sta bila oba starša v službi. To je bilo neizmerno super. Najbolj mi je v spominu ostala lutkovna predstava Trije prašički. Spominjam se živopisanih lutk in barvitih scen, ki so oživele zgodbo o treh prašičkih in njihovem soočanju z volkom. Z nestrpnostjo sem čakala na vsako predstavo, da bi videla, kako so se prašički spopadli s to pošastjo. Predstava me ni le zabavala, ampak tudi poučila o pomenu previdnosti in iznajdljivosti. Še več pa me je naučil pogovor, ki sva ga po vsaki taki predstavi imeli z babico.

Vsako jutro, preden je šla v službo, se je ustavila v pekarni in nam na mizo za zajtrk pripravila tople rogljičke. Velikokrat je šla z nami tudi v park, kjer smo se igrali. Radi smo prišli k njej na obisk in z njo pekli različna peciva in piškote. Čeprav je bila kuhinja po takšnem dejanju v popolnem razsulo, ni bila nikoli slabe volje. Med peko sem se počutila kot prava kuharska mojstrica. Njen nežen glas mi je preudarno in umirjeno razlagal postopek. Občutek mešanja sestavin in oblikovanja piškotov s svojimi rokami je bil poln čistega veselja. Skupaj z vonjem pečenih piškotov je bila to izkušnja, ki je ni mogoče pozabiti. Je izkušnja družinske povezanosti in ljubezni skupnih trenutkov.

Nekega pomladnega dne pa smo prejeli obvestilo, da je babica v bolnici. Upali smo, da ni hudo. Upali, da bo z našo babico vse dobro. A žal temu ni bilo tako. Babico je doletela možganska kap. Najprej ni mogla premikati celotnega telesa. Njena vztrajnost je pomagala, da je lahko čez nekaj časa premikala vsaj desno stran. Na srečo pa je lahko govorila in ostal ji je spomin. Žal je po osmih letih še vedno tako, da lahko premika le desno stran telesa. Zato potrebuje pomoč pri hoji in vseh drugih opravilih. Vsa ta leta ji poskušam pomagati tako, da ji večkrat delam družbo, ji k postelji kaj prinesem, spečem piškote in se z njo veliko pogovarjam. To ji pomeni največ. V veselem decembru ji vsako leto okrasim smrečico. S tem ji poskušam povrniti vse dobro, kar je storila zame, ko sem bila majhna in ona še zdrava. Toda ona ne more iz svoje kože. Še vedno mi pomaga. Največ pri šolskem delu, saj kot osnovnošolska učiteljica učno snov dobro pozna in jo

zna tudi zelo lepo razložiti. Tako zopet veliko časa preživiva skupaj. Ona še vedno uživa v poučevanju, čeprav je pred njo le ena učenka, jaz pa uživam, ker potem snov bolje razumem.

Svet lahko naredimo še lepši ravno s takšno prijaznostjo do drugih. Če nekomu ne moremo pomagati, mu vsaj ne škodimo. Pomagajmo domačim, pomagajmo sosеду, pomagajmo sošolcu, pomagajmo drug drugemu. Ni potrebno, da se vedno oziroma nekam daleč. Čisto zraven nas so ljudje, ki morda potrebujejo našo pomoč. Bodimo človek človeku.

Prvo mesto

Ime in priimek: **Ana Kumperger**

Naslov dela: Varen objem

Letnik in šola: 4. letnik, Gimnazija Celje – Center

Mentorica: Ljuba Koprivc Bertoncelj

Varen objem

v moje dlani
položi svoje pekoče solze
pripoveduj mi

pripoveduj o ihtečih odmevih
v svoji glavi
ki te ponoči trgajo iz naročja sanj
pripoveduj o drobcih prahu
vem

zarili so se v prsni koš
in zdaj dušijo grenkobo krikov v grlu
pripoveduj o bolečini
ujeti v nemočnih dlaneh
ki segajo po objemu

pripoveduj mi
o preglasnem prestopanju
otrplih korakov
s katerimi so ti odtrgali peruti
glej
tu imaš moje

Drugo mesto

Ime in priimek: **Nika Gregorec**

Naslov dela: Dobro se z dobrim vrača

Letnik in šola: 4. c. Gimnazija Ptuj

Mentorica: Mojca Kobale Pahor

Dobro se z dobrim vrača

Največje uničevalno taborišče iz časa druge svetovne vojne je Auschwitz-Birkenau. V njem je življenje izgubilo več kot milijon nedolžnih ljudi. Najbolj ni bilo prizanešeno ljudom, med njimi žal tudi ne otrokom, invalidom in starostnikom. Hkrati gre za kraj, iz katerega prihajajo najbolj krute in nemoralne zgodbe, ob katerih se vsak posameznik globoko zamisli. A iz tega temačnega, zadušljivega kraja prihajajo tudi svetle zgodbe. Čeprav jih ni veliko, mi dajejo upanje, da dobrota med ljudmi še obstaja. Moj obisk tovarne smrti je spremljalo sivo in otožno vreme, ki ga je dopolnjevalo melanholično vzdušje. Stavbe so bile puste in brez življenja, njihova podoba je že napovedovala, da so se tukaj pred 80 leti dogajale največje grozote kar jih pomni človeštvo. To se je dogajalo ljudem, ki so le hrepeneli po boljšem življenju zase in za svojo družino, a so bili obsojeni na trpljenje, prestajanje Prometejeve kazni in na koncu smrt. Vsak njihov osebni predmet je govoril svojo zgodbo, vsaka slika je povedala več kot tisoč besed in vsaka slišana zgodba me je zavedno zaznamovala. Pogosto sem dobila kurjo kožo in cmok v grlu, saj si ne znam in ne zmorem si predstavljati kaj vse so doživljali.

Ob vseh pesimističnih življenjskih zgodbah, ki so se v večini primerov tragično končale pa je včasih posijal žarek svetlobe, upanja. Kljub temu da so nekateri pozabili na ljubezen, toplino in pristne medsebojne odnose, iz taborišča prihajajo tudi kolikor se le da optimistične zgodbe. Te so mi nekoliko olajšale bolečino in vsaj malo ogrele srce.

Ena izmed takih zgodb je o dveh dekletih, ki ju je ločeval Atlantik, a njuno prijateljstvo je premagovalo vse razdalje. Ena se je nahajala v taborišču Birkenau, druga v Kanadi, od koder so pošiljali pakete v to taborišče. Za rojstni dan je tako svoji prijateljici poslala toaletni papir. Vem za nas samoumevna dobrina, v Auswitu pa nekaj najdragocenejšega. S svojo dobroto ji je še nekaj krat olajšala življenje pekla in ji celo posredno pomagala preživeti vse do osvoboditve leta 1945. Njuno pravo prijateljstvo je bilo nagrajeno s ponovnim srečanjem in neizmerno hvaležnostjo za vso življenje.

Omembe vredno pa je zagotovo požrtvovalno ravnanje Maksimilijana Kolbeja. V primeru pobega iz Auschwitza ene same osebe je za to dejanje moralo z življenjem plačati deset ljudi. Da bi v druge ujetnike vlili strah in trepet, jih niso le ubili, temveč izstradali do smrti. Med deseterico izbranih je bil tudi moški, ki je začel tožit po ženi in svojih otrocih. Kolbe je tako prostovoljno stopil na njegovo mesto in mu s tem podaljšal življenje. V celici lakote je pel, molil in bodril ostale moške ter jim s svojo dobro voljo vlival upanje. Hkrati pa ga je lastna požrtvovalnost, prijaznost držala pri življenju vse do konca. Po dveh tednih stradanja in

dehidracije je le še on ostal živ in s tem se mu je vsa dobrota poplačala.

V spominu mi je ostala tudi zgodba o mladem paru, ki sta se spoznala v koncentracijskem taborišču, skupaj načrtovala pobeg in ga uspešno izvedla. A zaradi lastne varnosti sta se takoj ločila in dolgo nista imela več stika. On si je nato ustvaril družino v Ameriki, ona na Poljskem. A dobrina, ljubezen nima meja. Njuna zgodba je postala tako znana, da sta se po 40 letih ponovno srečala. Dobri ljudje so vedno nagrajeni, morda le ne takoj, a dobro se vedno vrača.

Iz taborišča prihajajo tudi zgodbe, ko so se ljudje odrekli koščku kruha, da so nekomu zmanjšali lakoto ali pa se odrekli najdragocenejšemu predmetu, svojim čevljem, da nehče drug ni bil premražen. Majhne geste in dobrine, ki so za nas malenkosti, v krutih razmerah pa so mnogim pričarale nasmeh na ustah in jim zmanjšale trpljenje.

Na njihovo trpljenje in na vse žrtve druge svetovne vojne ne smemo nikoli pozabiti. Le tako lahko preprečimo, da se takšne grozote ne bi spet ponovile. A hkrati ne smemo pozabiti na toplino, dobroto in ljubezen, ki jo premoremo ljudje. Te zgodbe dokazujejo, da v najtežjih časih le to vliva upanje in nas ohranja pri življenju. Kajti dobro se z dobrim vrača.

Tretje mesto

Ime in priimek: **Evelin Popotnik**

Naslov dela: Dobri nameni štejejo

Letnik in šola: 2. letnik, Dijaški dom Celje, SIC Alme M. Karlin

Mentorica: Vesna Stropnik

Dobri nameni štejejo

V današnjem svetu veliko ljudi verjame v filozofijo »Dobro se z dobrim vrača«. Pomen tega pregovora je, da če ti nekomu nekaj lepega narediš ali pa mu pomagaš, se to dobro dejanje prej ali slej povrne nazaj. Žal pa nekateri mislijo, da če bodo pomagali, se bo to njihovo dobro dejanje povrnilo takoj. Narobe. Samo zato, ker si nekomu pomagal, še ne pomeni, da se bo to tvoje dejanje povrnilo takoj. Dejanje se lahko povrne naslednji dan, ko to najmanj pričakujemo, a najbolj potrebujemo.

Takih pregovorov kot je »Dobro se z dobrim vrača« poznam še nekaj. Eden izmed teh pregovorov je tudi »To kar daš od sebe, to dobiš nazaj«. Že sam pregovor veliko pove, brez obrazložitve. S tem je povezana tudi t.i. karma, se pravi če si nekomu naredil nekaj slabega, kot na primer nekakšno škodo zanalašč, se ti bo povrnila tako imenovana karma.

Dobrodelnost je res pomemben del naše družbe. Ljudje vseh narodnosti in kultur se združujejo, da bi pomagali tistim, ki so v stiski. Ne glede na to ali gre za donacije hrane, zdravstveno oskrbo, izobraževanje ali le nasmeh. Dobrodelnost ima moč, da spremeni življenja na bolje. Na koncu dneva dobrodelnost nauči, da smo vsi povezani in da lahko skupaj naredimo boljši svet.

Dobrodelnost štejemo kot univerzalno vrednoto, ki presega meje in kulture. V današnjem globaliziranem svetu dobrodelnost ni več omejena na lokalne skupnosti, temveč ljudje lahko zdaj pomagajo tistim, ki so na drugem koncu sveta, bodisi s financiranjem izobraževalnih programov, zdravstvene nege ali z zagotavljanjem osnovnih potrebščin. Dobrodelnost ne pomeni le materialne pomoči, ampak tudi deljenje spretnosti, znanja ali časa z drugimi. To je način kako posamezniki prispevajo k boljšemu svetu.

Vendar dobrodelnost ni le odgovornost posameznikov, saj podjetja in vlade po vsem svetu prav tako igrajo ključno vlogo pri podpori dobrodelnih programov in projektov. Na koncu je namen dobrodelnosti ljubezen do človeštva. To je razumevanje, da smo vsi povezani in da je naša skupna prihodnost odvisna od tega, kako dobro skrbimo drug za drugega.

V Sloveniji je veliko aktivnih dobrodelnih organizacij, ki se trudijo pomagati tistim v stiski. Ena izmed najbolj aktivnih organizacij je Rdeči križ Slovenije. Rdeči križ izvaja številne humanitarne projekte, kot so podpora socialno ogroženim družinam, nudenje pomoči v nesrečah, oskrba s hrano in zdravstvena pomoč. Njihove aktivnosti in prisotnost segajo v vse dele Slovenije. Lahko se pridružimo tudi prostovoljno akcijam ali pa prispevamo donacije za podporo njihovem delu.

Dobrodelnost in humanitarnost sta dva koncepta, ki sta pogosto zamenljiva, vendar imata različne poudarke. Dobrodelnost se nanaša na dejanja pomoči ali darovanja, ki jih posamezniki ali organizatorji izvajajo, da bi pomagali tistim v stiski. To so lahko finančne donacije, prostovoljna dela, zbiranje sredstev in podobno.

Humanitarnost pa je širši koncept, ki se nanaša na skrb in sočutje do ljudi, zlasti tistih, ki trpijo ali pa so v stiski. Humanitarnost vključuje dejanja, ki so usmerjena v izboljšanje človekovega življenja na splošno, kot so izobraževanje, zdravstvena oskrba, pravica do hrane ter vode in podobno.

Medtem ko je dobrodelnost pogosto del humanitarnosti, humanitarnost pokriva širše področje dejavnosti in vključuje celostni pristop k izboljšanju človekovega življenja. Vemo, da je humanitarna vrednota, ki izraža sočutje, empatijo in skrb za druge, še posebej tiste, ki so v stiski. To je temeljna človekova vrlina. Lahko jo izražamo na različne načine, kot je ponuditi topel obrok brezdomcu. Vendar pa humanitarnost ni omejena le na dejanja, ampak je tudi način razmišljanja, ki priznava enakost in dostojanstvo vseh ljudi.

V današnjem svetu se soočamo s številnimi izzivi, kot so vojne, revščina, bolezni in naravne katastrofe. Humanitarnost je posledično bolj pomembna kot kadar koli prej. Vsak od nas ima moč, da prispeva k boljšemu svetu. To se lahko prične z majhnimi dejanji humanitarnosti. Zato je pomembno, da se vedno spomnimo pregovora »Dobro se z dobrim vrača«.

Likovni natečaj

Prvo mesto

Ime in priimek: **Adam Tominc**

Naslov dela: Krmilnica ali koncertna dvorana

vrtec pri OŠ Milana Majcna Šentjanž

Mentorica: Stanka Gaši

Drugo mesto

Ime in priimek: **Lili Zakšek**

Naslov dela: Ljubezen v družini

OŠ Blanca - enota vrtca Blanca

Mentorica: Tatjana Imperl

Tretje mesto

Ime in priimek: **Julijan Rajgl**

Naslov dela: Pomagam očetu hraniti živali

vrtec pri OŠ Koprivnica, Koprivnica

Mentorica: Tadeja Bratanič

Prvo mesto

Ime in priimek: **Zoja Draganić**

Naslov dela: Skupaj zmoremo

Razred in šola: 1.a, OŠ Belokranjskega odreda Semič

Mentorici: Nuša Moškun, Klavdija Ivančič

Drugo mesto

Ime in priimek: **David Jakljević**

Naslov dela: Neustrašni gasilec rešuje življenja

Razred in šola: 3.c, OŠ Metlika

Mentorica: Maja Kočever

Tretje mesto

Ime in priimek: **Neja Razpet**

Naslov dela: Z babico na sprehod

Razred in šola: 2.r, OŠ Milana Majcna Šentjanž

Mentorica: Gordana Bregar

Prvo mesto

Ime in priimek: **Tia Kapušin**

Naslov dela: V poplavi dobrih ljudi

Razred in šola: 5.r., OŠ Metlika

Mentorica: Tanja Vraničar

Drugo mesto

Ime in priimek: **Jure Rožanc**

Naslov dela: Heroji rešujejo življenja

Razred in šola: 6.r., OŠ Podbočje

Mentorica: Damjana Stopar

Tretje mesto

Ime in priimek: **Maj Tibor Rajšp**

Naslov dela: Prijateljstvo

Razred in šola: 6.b, OŠ Šalek, Velenje

Mentor: Boris Oblišar

Prvo mesto

Ime in priimek: **Neža Špehar**

Naslov dela: Mladi, pomagajmo starejšim!

Razred in šola: 7.r, OŠ Komandanta Staneta, Dragatuš

Mentorica: Jasmina Strugar

Drugo mesto

Ime in priimek: **Marissa Aiesya Daniela Binti Azmir**

Naslov dela: Majhno dejanje, ki veliko pomeni

Razred in šola: 8.r., OŠ Koper

Mentorica: Gaja Šorgo

Tretje mesto

Ime in priimek: **Mia Colnarič**

Naslov dela: Dobro se z dobrim vrača – gasilec

Razred in šola: 7.r., OŠ Kidričevo

Mentorica: Aleksandra Vidovič

Prvo mesto

Ime in priimek: **Lona Zadavec**

Naslov dela: Transformacija

Letnik in šola: 4.b, Gimnazija Šiška
samostojno delo

Drugo mesto

Ime in priimek: **Neža Bizjak**

Naslov dela: Medgeneracijska solidarnost

Letnik in šola: 3. l., Gimnazija Nova Gorica

Mentor: Bogdan Vrčon

Tretje mesto

Ime in priimek: **Zoja Kocjan**

Naslov dela: "Simbioza"

Letnik in šola: 3.l., Gimnazija Nova Gorica

Mentor: Bogdan Vrčon

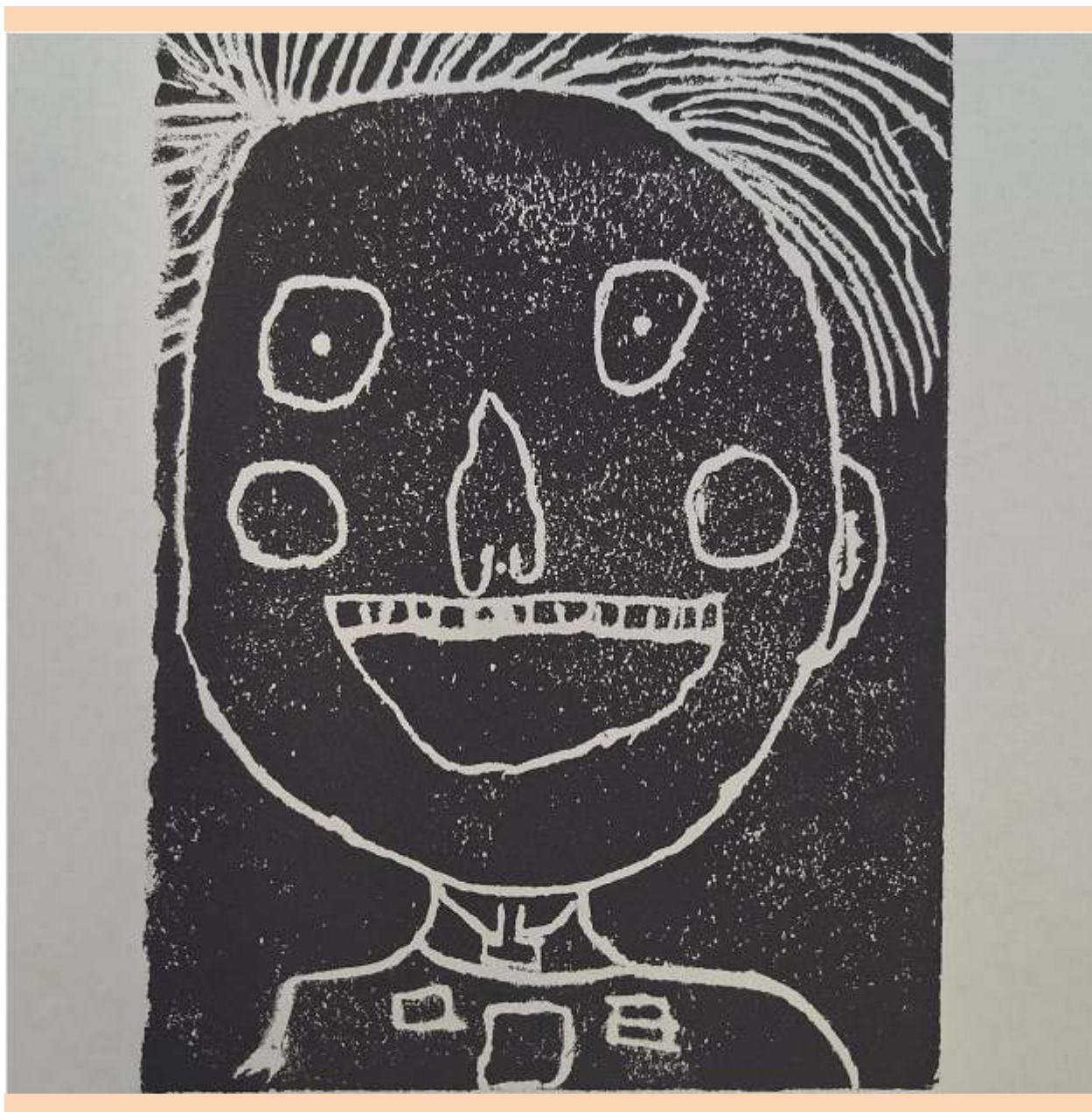

Ime in priimek: **Matic Žgavc**

Razred in šola: 7.e, PPNIS, OŠ Danila Lokarja Ajdovščina

Naslov dela: V ogledalu

Mentorica: Maja Štefin

Ime in priimek: **Anja Papa**

Naslov dela: V družini si pomagamo

Razred in šola: V. stopnja posebnega programa VIZ,
OŠ Milke Šobar-Nataše, Črnomelj

Mentor: Nace Miroslavljević

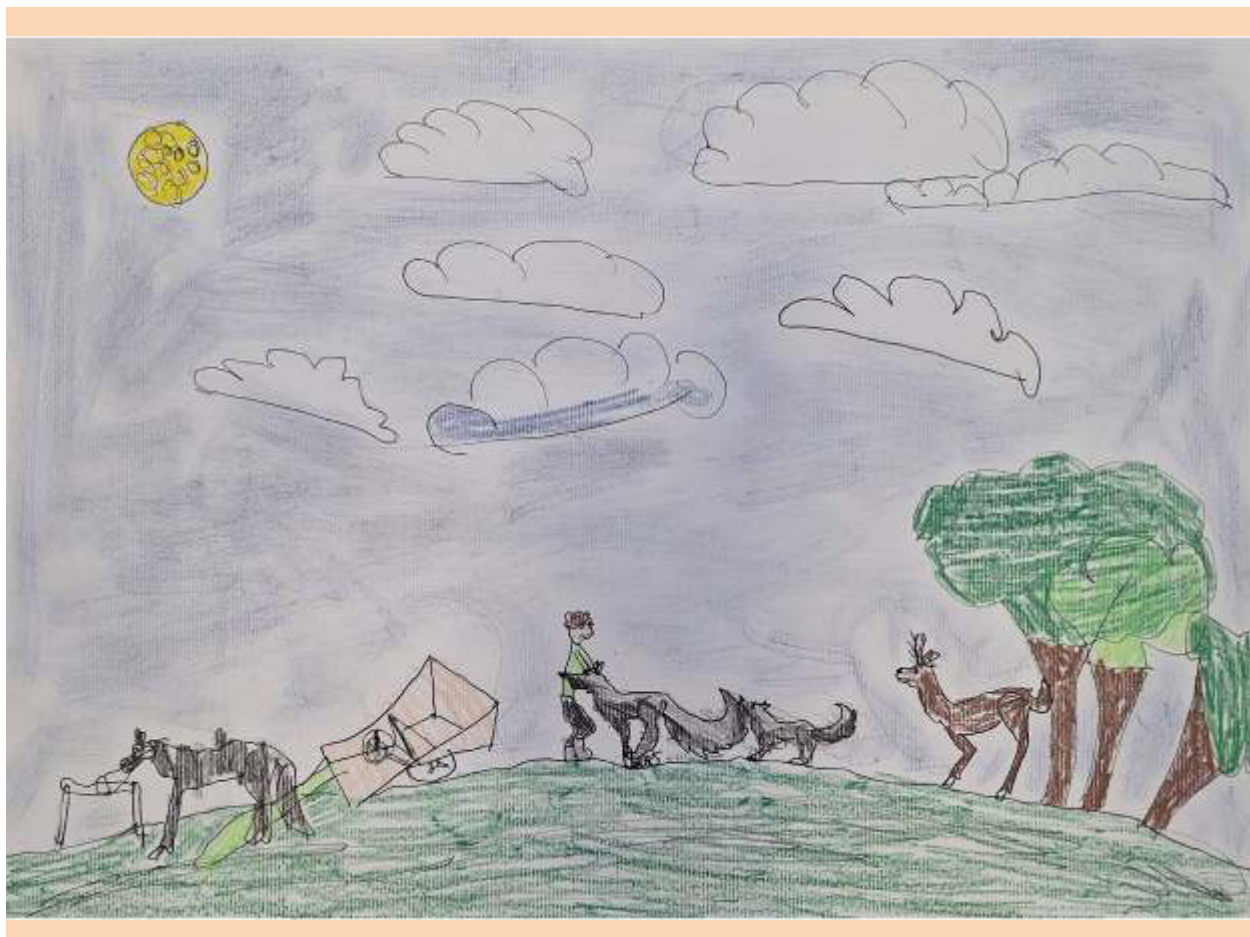

Ime in priimek: **Lovro Benedičič**

Naslov dela: Skrbim za živali

Razred in šola: 4. r, OŠ dr. Mihajla Rostoharja, Krško

Mentorica: Lucija Novšak

Ime in priimek: **Tamara Ulčar**

Naslov dela: Podarim ti majico

Razred in šola: 4.r., OŠ dr. Mihajla Rostoharja, Krško

Mentorica: Lucija Novšak

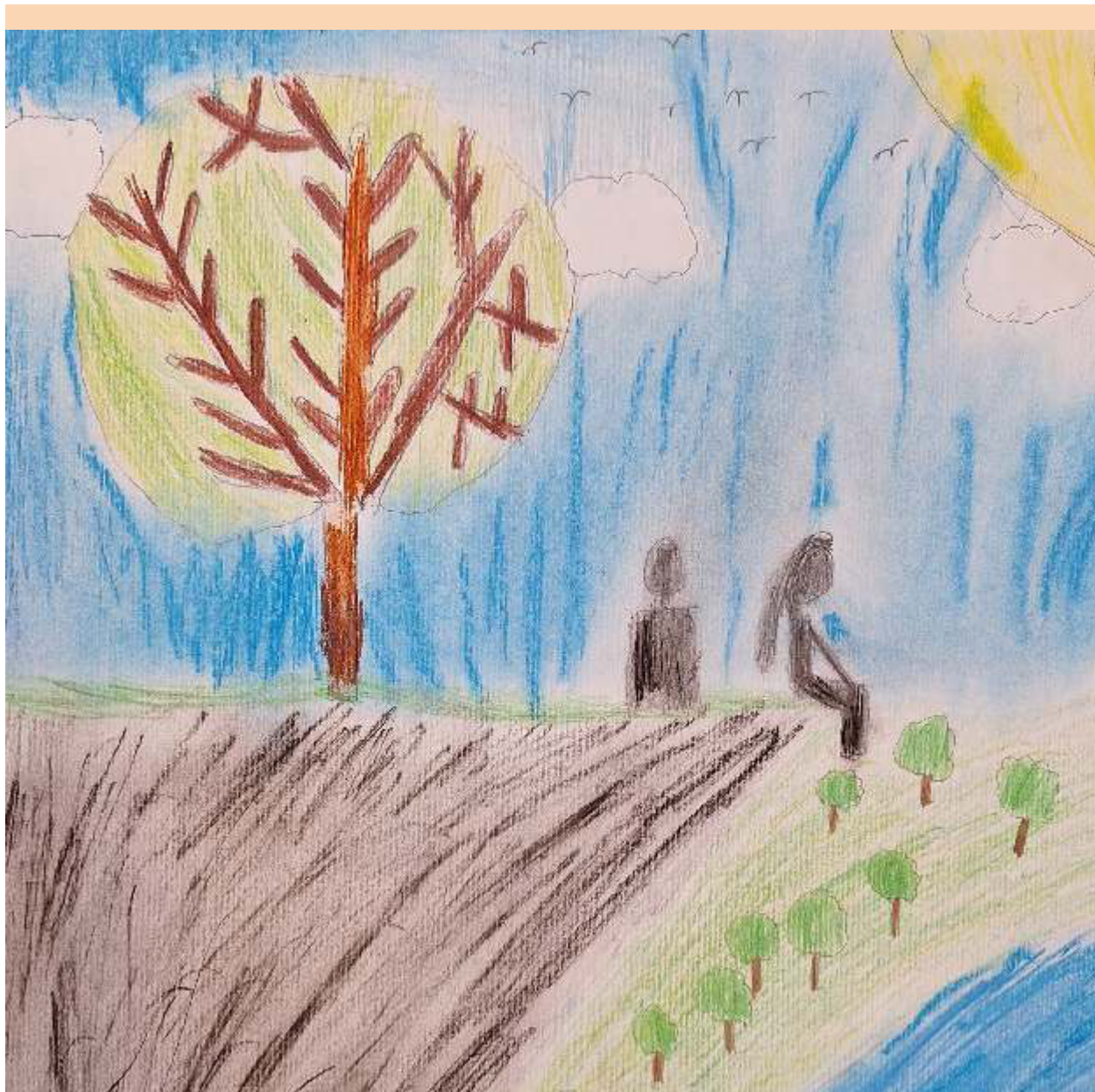

Ime in priimek: **Urban Sintič**

Naslov dela: Sem s tabo

Razred in šola: 7. r., OŠ dr. Mihajla Rostoharja, Krško

Mentorica: Rina Baršek

Ime in priimek: **Mark Levičar**

Naslov dela: Pomagam očetu

Razred in šola: 4. r, OŠ dr. Mihajla Rostoharja, Krško

Mentorica: Lucija Novšak

Fotografski natečaj

Prvo mesto

Ime in priimek: **Anika Udovič**

Naslov dela: Dobrota ni sirota

Razred in šola: OŠ Pivka

Mentorica: Mateja Mezgec Pirjevec

Drugo mesto

Ime in priimek: **Karla Rajterič**

Naslov dela: V objemu besed

Razred in šola: 9. r., OŠ Brežice

Mentorica: Bojana Mavri Pavlič

Tretje mesto

Ime in priimek: **Ani Jug**

Naslov dela: Pomoč je nagrajena

Razred in šola: OŠ Frana Kranjca

Mentorica: Tanja Remih

Prvo mesto

Ime in priimek: **Kaja Hanžekovič**

Naslov dela: Dotik dobrote

Letnik in šola: Srednja zdravstvena in kozmetična šola Maribor

Mentorica: Natalija Prašnički

Drugo mesto

Ime in priimek: **Gaja Gorečan**

Naslov dela: Dobrota

Letnik in šola: Gimnazija Celje Center

Mentorica: Andreja Džakušič

Tretje mesto

Ime in priimek: **Saša Ožbolt**

Naslov dela: Mali človek velikih dejanj

Letnik in šola: SŠ za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo

Mentorica: Petra Čalič

Video natečaj

Prvo mesto

Ime in priimek:

Ana Požek

Naslov dela: Sonce po nevihti

Razred in šola: OŠ Belokranjskega
odreda Semič

Mentor: Miha Henigsman

<https://youtu.be/0mb1-r8VVQA>

Drugo mesto

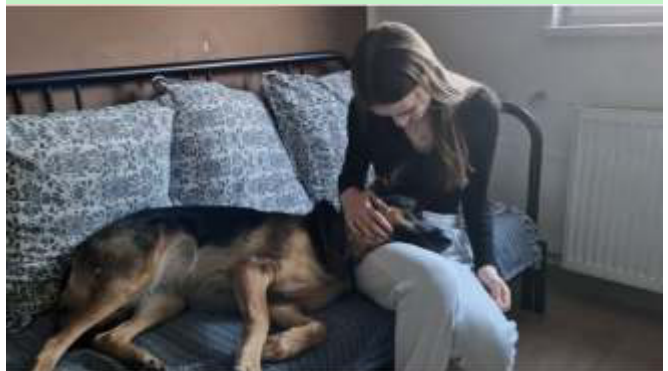
Ime in priimek:

**Lučka Colarič,
Karin Škoberne,
Nika Kovačič**

Naslov dela: Dobro se z dobrim vrača

Razred in šola: OŠ Adama
Bohoriča Brestanica

Mentorica: Urša Vidmar

<https://youtu.be/OFyt7zJn2mY>

Tretje mesto

Ime in priimek:

Marko Šolajič

Naslov dela: Razdiralna moč
narave-povezovalna moč ljudi

Razred in šola: OŠ Polzela

Mentorica: Mojca Cestnik

<https://youtu.be/ZHww27lJSQM>

Ustvarjalni natečaj

Prvo mesto

Ime in priimek: **Mai Kmetič**

Naslov dela: Vrtiljak dobrih del

Razred in šola: 2. r., OŠ Bizeljsko

Mentorica: Marija Antolovič

Drugo mesto

Ime in priimek: **Taja Rop**

Naslov dela: Pomagajmo si

Razred in šola: 6. a, OŠ Pesnica

Mentorica: Tadeja Vraber

Tretje mesto

Ime in priimek: **Karlina Štrucelj**

Naslov dela: Sejanje prihodnosti

Letnik in šola: 4. AG., Srednja šola Črnomelj

Mentorica: Ajda Skrbinšek

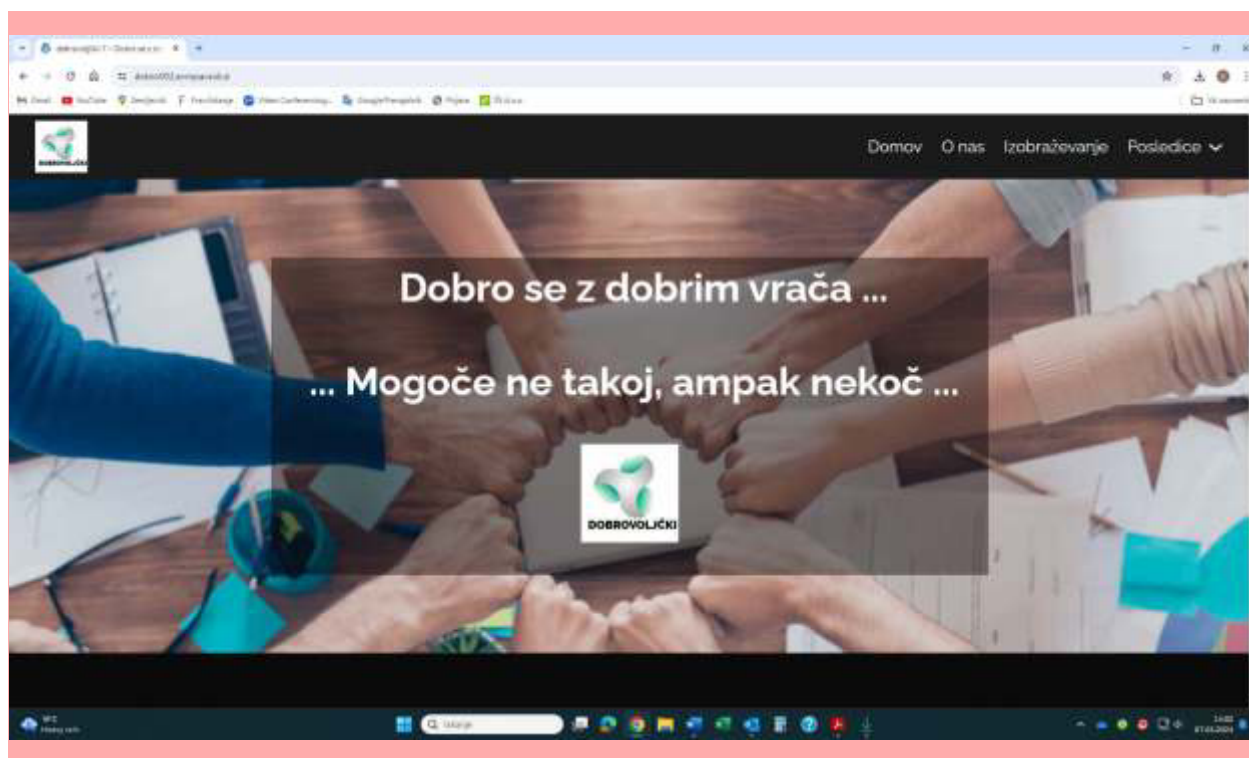
Spletni natečaj

Ime in priimek:

**Tim Ribič Koražija, Rok Simić,
Saš Slokan, Vilijem Zakrajšek**

Letnik in šola: OŠ Litija

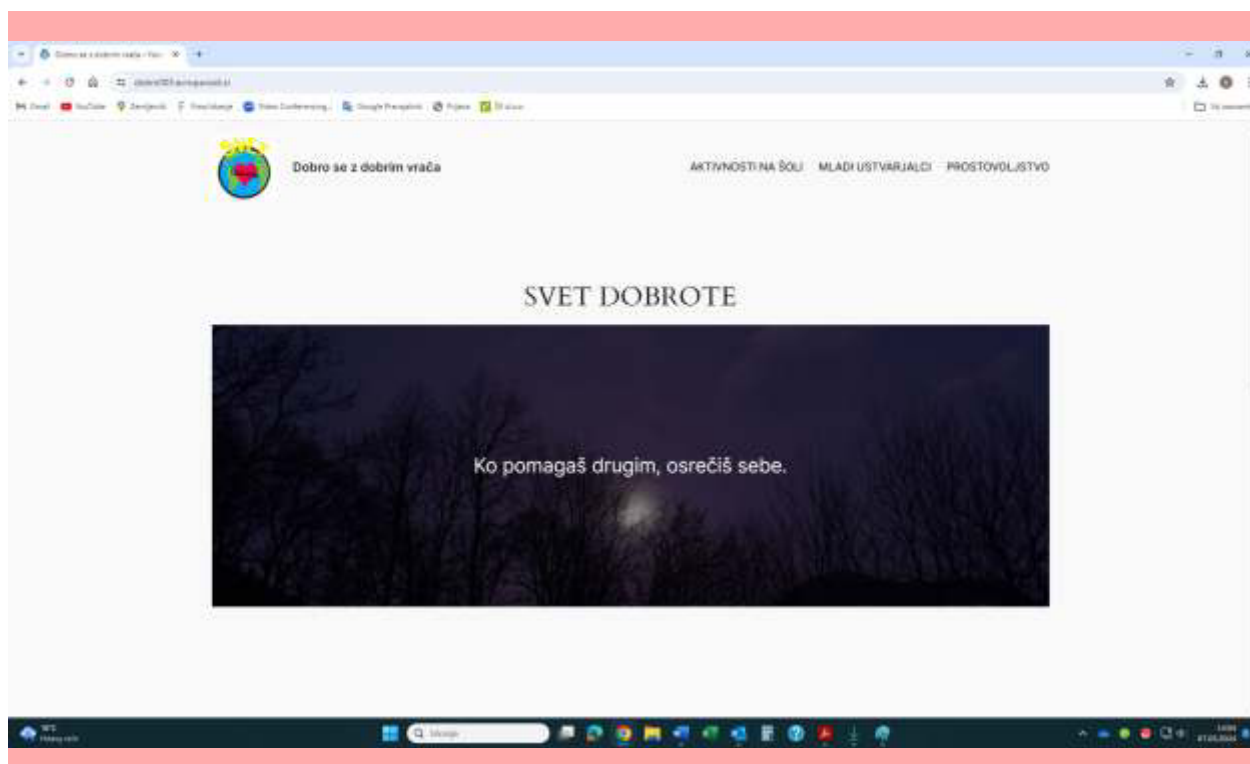
Mentor: Vid Komar

Ime in priimek: **Anja Trepal, Matevž Miklavčič,
Aljaž Markelj, Tinkara Cukjati**

Razred in šola: OŠ Ivana Kavčiča, Izlake

Mentorica: Lučka Drnovšek

Ime in priimek: **Tisa Gaja Eržen, Mark Krek, Nik Grčar**

Letnik in šola: Srednja medijska in grafična šola Ljubljana

Mentorica: Meta Hostnik

